විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වය

ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම
(2019 – 2021)

පටුන

1. හැඳින්වීම

2. මේ දක්වා සිදු කර ඇති විවෘත රාජ්‍ය කටයුතු

3. ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

4. බැඳීම්

5. ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අධීක්ෂණය

1. හැඳින්වීම

වසර 2015 ඔක්තෝබර් 28වන දින පැවති වාර්ෂික විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව(OGP) සමුළුවේ දී විවෘත රාජ්‍ය ප්‍රකාශනය (OGP Declaration) අනුමත කළ 68 වන සාමාජික රට බවට ශ්‍රී ලංකාව පත්විය. විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරිත්වය යනු විනිවිදභාවය ප්‍රවර්ධනය කරන, පුරවැසියන් බලගැන්වීම, දූෂණයට එරෙහිව සටන් කිරීම සහ රාජ්‍ය පාලනය ශක්තිමත් කිරීමට නව තාක්ෂණයන් උපයෝගී කරගැනීම සඳහා රාජ්‍යයන්ගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කැපවීම සහතික කිරීම අරමුණු කරගත් බහුපාර්ශවීය ප්‍රාරම්භයකි. වර්තමානය වන විටවිවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වය තුල තම ජාතික ප්‍රතිපත්තින් ප්‍රතිසංස්කරණය කෙරේ අවධානය යොමු කරමින් ක්‍රියාකාරී සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතින සහභාගීත්ව රටවල් 75ක් සහ උපජාතික මට්ටමේ රාජ්‍ය ආයතන 15ක් පවතී. විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වය යටතේ පිළියෙල කරන දෑ අවුරුදු ක්‍රියාකාරී සැලසුම් පහත සඳහන් අගයන් 4 මත පදනම් වන අතර තම පුරවැසියන්ගේ සුභසිද්ධිය සලසා දීම උදෙසා විවෘත රාජ්‍ය පාලනයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිණිස මෙම අගයන් සුරැකීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වයෙහි සහභාගීත්ව රටවල් වෙතින් අපේක්ෂා කෙරේ.

1. විනිවිදභාවය
2. වගවීම
3. පුරවැසි සහභාගීත්වය
4. විවෘතභාවය හා වගවීම සඳහා තාක්ෂණය හා නවෝත්පාදනය

මෙම ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලසුමෙහි ඇතුලත් කරන්නා වූ බැඳීම් සහ ක්‍රියාකාරකම් පුරවැසි අවශ්‍යතාවයන් නියෝජනය වන බව සහ ඒවාට අදාළවන පරිදි තීරණය වන බව සහතික කරගැනීමේ අරමුණින් පුරවැසි හා සිවිල් සංවිධාන සමඟ පුළුල් මත විමසීම් තුලින් පිළියෙල කරනු ලබයි.

19 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයෙන් තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිගැනීමත් සමඟම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වයට එක් වීමට ශ්‍රී ලංකාව සුදුසුකම් ලැබීය. විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව සහභාගීත්ව රටවල් සඳහා අනිවාර්ය වූ පරිදි ශ්‍රී ලංකාව විසින් සිය පළමු ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමේ කටයුතු 2016 පෙබරවාරි මස අරඹන ලද අතර එම සැලැස්ම 2016 ඔක්තෝබර් මස අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කොට සම්මත කරන ලදී. පළමු විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තේමාවන් 9ක් යටතේ සකසන ලද බැඳීම් 12කින් සමන්විත විය. මෙම තේමාවන් 9 වූයේ: සෞඛ්‍යය, අධ්‍යාපනය, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය, පරිසරය, පළාත් පාලනය, කාන්තාවන්, දේශපාලනීය අණ්ඩුකරණය තුල කාන්තාවන්ගේ තත්වය, දූෂණයට එරෙහිව සටන් කිරීම සහ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතියයි. පළමු ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ මඟපෙන්වීම යටතේ වන අතර, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාල වකවානුව අවසානයේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය නම් තේමාව යටතේ වූ බැඳීම විශිෂ්ට ලෙස ක්‍රියාත්මක කල බැඳීමක් ලෙස ඉස්මතු විය.

මෙහි ඉදිරිපත් කරන්නා වූ දෙවන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ජනාධිපති කාර්යාලය විසින් මෙහෙයවන ලද සම්බන්ධීකරණ හා මත විමසුම් ක්‍රියාවලියක ප්‍රතිඵලයකි. ආබාධිත ප්‍රජාවගේ අයිතීන් වැඩි දියුණු කිරීමේ සිට වත්කම් ප්‍රකාශන තුලින් වගවීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ආපදා කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් වැඩි දියුණු කල සේවාවන් ලබාදීම දක්වා වූ පරාසයක් තුල විහිදෙන පරිවර්තනීය බැඳීම් 15ක් මෙම ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ අඩංගු වේ. එක් එක් බැඳීම් හා ඉලක්ක සපුරාලීම සඳහා අදාළ රාජ්‍ය ආයතනයන් ප්‍රතිඥා දී ඇති අතර අධීක්ෂණ, ඇගයීම් හා ඉගෙනුම් පද්ධතියක් (Monitoring Evaluation and Learning system) හරහා ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ප්‍රගතිය සහතික කිරීම සඳහා සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන ද සහයෝගය ලබා දෙනු ඇත. මෙම දෙවන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හරහා රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණය තුල පුරවැසි සහභාගීත්වය සහ විනිවිදභාවය වර්ධනය කිරීම තුලින් පුරවැසියන් වෙත රජයේ වගවීම වැඩිවනු ඇති බවට විශ්වාස කෙරේ.

2. මේ දක්වා සිදු කර ඇති විවෘත රාජ්‍ය කටයුතු

විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වය සමඟ සම්බන්ධවීමත් සමගම රජයේ විවිධ ස්ථරයන් හි විවෘත රාජ්‍ය මූලධර්මයන් ප්‍රවර්ධනය සඳහා ශ්‍රී ලංකාව විසින් පියවර ගෙන ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් ලද ප්‍රධානම ජයග්‍රහණයක් වන්නේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය (RTI) පුරවැසියන් අතර ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත ක්‍රියාවට නැංවීම පිළිබඳව රාජ්‍ය අංශය පුහුණු කිරීමයි. පළමු ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ අන්තර්ගත වූ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ බැඳීම ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාල රජයේ ආයතන විසින්මුල් තැනක් දී තිබූ අතර ක්‍රියාත්මක කිරීම අතින් ගත් කළ වඩාත් සාර්ථක බැඳීමක් ලෙස එය හඳුනා ගැණිනි.

2017 මැයි මස, විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ආරාධනාව පරිදි මොන්ගෝලියානු අමාත්‍ය මණ්ඩල ලේකම් කාර්යාලයේ සභාපති ගරු ජේ මුන්ක්බත් මැතිතුමා, පළාත් පාලන අධිකාරියෙහි නගරාධිපති සහ සභාපති තනතුරුවලට සමාන මොන්ගෝලියානු පළාත් පාලන නියෝජිතයින් 25 දෙනෙකු සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරයක නිරත විය. මෙම සංචාරයේ අරමුණ වූයේ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ආයතන විසින් ක්‍රියාත්මක කර ඇති විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව ප්‍රාරම්භයන් පිළිබඳව හැදෑරීමයි. මෙම දූත පිරිස අත්දැකීම් බෙදාහදා ගැනීමට හා එකිනෙකාගෙන් දැනුම ලබා ගැනීම සඳහා පළාත් රාජ්‍ය ආයතන නියෝජිතයින් මෙන්ම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වයට සම්බන්ධ සිවිල් සමාජීය නියෝජිතයින් ද හමුවිය.

ශ්‍රී ලංකා රජය ද ගෝලීය මට්ටමින් විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව පාර්ශවකරුවන් සමග සම්බන්ධ වීමට ක්‍රියා මාර්ග ගෙන ඇත. මෙම වසරේ ජූලි මස දී අතිගරු ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන මැතිතුමා ජෝර්ජියා හි ටිබිලිසි නුවර පැවති වාර්ෂික විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව සමුළුවේ ගෝලීය සැසිවාරය සඳහා සහභාගි වෙමින් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා ගෙන ඇති සුවිශේෂ පියවරයන් මෙන්ම “විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වය මගින් ගනු ලබන තීරණ එහි සාමාජික රටවල්වල පුරවැසියන්ගේ සුභසාධනය හා ප්‍රතිලාභය වෙනුවෙන් යොදා ගත හැක්කේ කෙසේද?” යන තේමාව පිළිබඳවද සිය අදහස් ප්‍රකාශ කළේය.

3. ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වයෙහි දෙවන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සහ එහි බැඳීම් හා ඉලක්ක පිළියෙල කරන ලද්දේ රාජ්‍ය ආයතන හා සිවිල් සංවිධානයන්හි නියෝජිතයින් එක්වූ සහ-නිර්මාණ ක්‍රියාවලියක් තුලින්ය. ජනාධිපති කාර්යාලයීය මෙහෙයවීමෙන් හා සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන පාර්ශවකරුවන්ගේ සහයෝගයෙන් මෙම සහ-නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කරන ලද්දේ සහභාගී වූ සියළු රජයේ සහ සිවිල් සාමාජයීය සංවිධානවල පාර්ශවයන් එක්ව පළමු ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සමාලෝචනය කිරීමත් සමඟය. සෑම පළාතක්ම ආවරණය වන පරිදි පළාත් 9හිම; කොළඹ (ජූනි 18), පුත්තලම (ජූනි 19), යාපනය (ජූනි 21), ත්‍රිකුණාමලය (ජූනි 22), කෑගල්ල(ජූනි 28), ගාල්ල(ජූනි 29), අනුරාධපුරය(ජූලි 2), මහනුවර(ජූලි 4) සහ බදුල්ල(ජූලි 5) ලෙස මහජන මත විමසීම් 9ක් පැවැත්විණි. සාමාන්‍ය පුරවැසියන් මෙන්ම රාජ්‍ය සේවයේ නියෝජිතයින්ද සහභාගී වූ මෙම මත විමසුම්වල දී ජල සනීපාරක්ෂාව නොමැතිකමෙහි සිට දූෂණය මැඩලීම, අයවැය විනිවිදභාවයේ අවශ්‍යතාවය, අධ්‍යාපන පද්ධතියේ ඇති අඩුපාඩුකම් සහ ආපදා සිද්ධීන් හේතුවෙන් ඇතිවන ගැටළු දක්වා පරාසයක විහිදුනු විවිධ ගැටළු විශාල ප්‍රමාණයක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. සිංහල, දමිළ හා ඉංග්‍රීසි බසින් මුද්‍රිත මාධ්‍යයන්හි පළවූ දැන්වීම් වලට ප්‍රතිචාර දක්වමින් සිය නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට මෙම කාල වකවානුව තුල මහජනයාටද අවස්ථාව උදාකර දී තිබුණි. මෙයට අමතරව විවෘත රාජ්‍යකරණය පිළිබඳව සිය නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශ හා ප්‍රමුඛ දෙපාර්තමේන්තුවලටද ආරාධනා කෙරිණි. රජය සහ සිවිල් සමාජය විසින් සාකච්ඡා කරන ලද හා ක්‍රියා කරන ලද මෙම කෙටි බැඳීම් හා තේමා ලැයිස්තුව ඉහත පෙන්වා දුන් සෑම ප්‍රභවයකින්ම ලද සියළු තොරතුරු අනුව සකසන ලද්දකි.

4. බැඳීම

බැඳීම #1: රාජ්‍ය ආයතන තුල සුපිලිපන්න නිලධාරීන් යෙදවීම තුලින් අල්ලස සහ දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා පුරවැසි සහභාගීත්වය වර්ධනය කිරීම	4
බැඳීම #2: කාර්යක්ෂම වත්කම් ප්‍රකාශන ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම තුලින් වත්කම් ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම, තහවුරු කිරීම සහ මහජන ප්‍රවේශය පහසු කරලීම	6
බැඳීම #3: වසර 2020 වන විට පුරවැසියන්ගේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය භාවිතා කිරීමේ අවස්ථාවන් වර්ධනය කිරීම සහ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිචාරයන් වැඩි දියුණු කිරීම	8
බැඳීම #4: සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය සඳහා පුරවැසි සහභාගීත්වයෙන් යුතු තිරසර ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම	10
බැඳීම #5: 2020 වන විට මත්ද්‍රව්‍ය, දුම්වැටි මද්‍යසාර සහ වෙනත් සංයෝග ප්‍රතික්ෂේප කරන පරිදි පාසල් ළමුන්ගේ හැසිරීම වෙනස් කිරීම	12
බැඳීම #6: රාජ්‍ය තොරතුරු කේන්ද්‍රය (GIC – 1919) රජයේ වෙබ් අඩවි සහ විවෘත දත්ත ඩිජිටල් සංකල්පය වැඩිදියුණු කිරීම තුලින් පුරවැසියන් සඳහා පිරිවැය ඵලදායි සහ විශ්වසනීය රාජ්‍ය තොරතුරු සේවාවන් ලබාදීම	14
බැඳීම #7: කෘෂිකාර්මික තීරණ ගැනීමට සහය වීමේ සහ කෘෂි ව්‍යාපාර සඳහා සහය වීමේ පද්ධතියක් සමගින් ගොවියන් සවිබල ගැන්වීම	16
බැඳීම #8: 2020 වර්ෂ අවසානය වන විට හඳුනාගත් අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් 3200 ක් සඳහා නිවාස වෙන් කිරීම සම්බන්ධයෙන් තීරණ ගැනීමේ දී අබාධිත ප්‍රජාවගේ සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම	18
බැඳීම #9: ආබාධ සහිත පුද්ගලයින්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියට (UNCRPD) අනුකූලව පුරවැසි සහභාගීත්වය ද සහිතව ආබාධිත පුරවැසි අයිතිවාසිකම් පනත් කෙටුම්පත සකසා 2020 වන විට එය පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීතිගත කිරීම	20
බැඳීම #10: ආපදා කළමනාකරණ විෂයභාර අමාත්‍යාංශය විසින් සහභාගීත්ව අන්දමකින් යුතුව ආපදා අවමකරණ ක්‍රියාදාමයන් හඳුනා ගැනීම, සකස් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පසුවිපරම් කිරීම	22
බැඳීම #11: පරිසර විෂයභාර අමාත්‍යාංශය විසින් සහභාගීත්ව ආකාරයකින් දේශගුණික විපර්යාස අභියෝගයන් ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තියට සහ පනතට සවිස්තරාත්මකව ඇතුලත් කිරීම	24
බැඳීම #12: 2020 වන විට අදාළ අමාත්‍යාංශ විසින් කාන්තාවන්ට එරෙහි සියළු ආකාරයේ වෙනස්කොට සැලකීම් තුරන් කිරීමේ සම්මුතියේ (CEDAW) තෝරාගත් අවසාන නිරීක්ෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා විනිවිදභාවයෙන් යුත් හා වගකිව යුතු ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපනය කිරීම	26
බැඳීම #13: ප්‍රාදේශීය සේවා සැපයුම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය සභා තුළ පුරවැසි සහභාගිත්වයෙන් යුත් කමිටු ශක්තිමත් කිරීම	29
බැඳීම #14: මගී අවශ්‍යතා සහ අදහස් මත පදනම්ව මහජන බස් ප්‍රවාහන සේවය වැඩිදියුණු කිරීම	31
බැඳීම #15: සහභාගීත්ව ආකාරයකින් යුක්තව දරුවාගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියෙහි 2018 අවසන් නිරීක්ෂණ ක්‍රියාවට නැංවීම තුලින් ළමා හිතකාමී පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම	33

බැඳීම #1

රාජ්‍ය ආයතන තුල සුපිලිපන්න නිලධාරීන් යෙදවීම තුලින් අල්ලස සහ දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා පුරවැසි සහභාගීත්වය වර්ධනය කිරීම	
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31	
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව (CIABOC)**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මගින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	දූෂණය හේතුවෙන් රාජ්‍ය සේවය පිළිබඳ විශ්වසනීයත්වය අඩු වී ඇත. පුරවැසියන් හට දූෂණය හේතුවෙන් පැන නඟින කප්පම් ගැනීම් සහ අල්ලස් ඉල්ලීම් වැනි ගැටළු පිළිබඳව දුක්ගැනවිලි ඇති නමුත් සිදු කර ඇති පැමිණිලි පිළිබඳව පසු විපරම් කිරීමට පුරවැසියන් හට නොහැක. රාජ්‍ය සේවාවන් ලබා ගැනීමේ දී පිළිපැදිය යුතු ක්‍රියාදාමයන්, පිරිවැය සහ කාලය පිළිබඳ පුරවැසියන් තුල නිසි දැනුමක් නොමැති වීම හේතුවෙන් ඇතැම් රාජ්‍ය නිලධාරින් විසින් සේවා ලාභීන්ව නොමඟ යවා අල්ලස් ගැනීමට පෙළඹෙයි. සේවා ලබාගන්නා අවස්ථාවේ දී මුහුණ දීමට සිදුවන අල්ලස් හා දූෂණය සම්බන්ධයෙන් කාගේ සහය පැතිය යුතුද යන්න පිළිබඳව පුරවැසියන් තුල දැනුවත්භාවයක් නොමැතිවීම හේතුවෙන් රාජ්‍ය ආයතනයන් පිළිබඳව ඔවුන් තුල ඇති විශ්වාසයට හානි ඇතිවේ. අල්ලස හා දූෂණය මර්දනය සඳහා විවිධ නීති රීති හඳුන්වා දී ඇතත්, ඒවා ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කරන්නේ අල්ලස් හෝ දූෂණ සිද්ධියක් සිදුවීමෙන් පසු නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා හෝ වරදකරුවන්ට දඬුවම් දීම සඳහා වේ. අල්ලසෙන් හා දූෂණයෙන් තොර සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීම කෙරේ හුදෙක් නීති රීති බලාත්මක කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවන බව අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව විසින් නිරීක්ෂණය කර ඇත.
බැඳීම කුමක්ද?	අල්ලස හා දූෂණය මැඩලීම සඳහා රාජ්‍ය සේවය තුළ අවංකභාවය වර්ධනය කිරීම කාර්යක්ෂම මෙවලමක් ලෙස යොදා ගනිමින් බොහෝ රටවල් තම සමාජයන්හි දූෂණය මැඩලීම සාර්ථකව සිදුකර ඇත. මෙම බැඳීමෙහි අරමුණ වන්නේ අල්ලස හා දූෂණය සඳහා ඇති අවස්ථා අවම කිරීමට රජයේ ආයතනයන්හි පත්කර ඇති සුපිලිපන්න නිලධාරීන්ගේ සහය ඇතිව රාජ්‍ය සේවාවන් සපයන ක්‍රම සහ විධි පිළිබඳව පුරවැසියන් දැනුවත් කිරීම වේ. යම් ආයතනයකින් ලබා ගත හැකි සේවාවන් වර්ග, අදාළ ක්‍රියාවලීන්, ගතවන කාලය සහ වැයවන පිරිවැය පිළිබඳව මනා දැනුමක් පුරවැසියන් සතුව ඇති විටදී රාජ්‍ය නිලධාරීන් විසින් පුරවැසියන් නොමඟ යවමින් අල්ලස් ගැනීමට හෝ දූෂ්‍ය ක්‍රියාවන් සඳහා යොමු වීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් සීමා වේ. මෙම ක්‍රියාවලිය අතරතුර තම ආයතනයන් තුල අල්ලස හෝ දූෂණය වළක්වාලන්නේ කෙසේදැයි යන්න පිළිබඳව ද රාජ්‍ය සේවකයින් දැනුවත්වනු ඇත.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	පුරවැසියන් හට සේවාවන් ලබා ගැනීමට පහසුකම් සැලසීම සහ සේවා සැපයීම පිළිබඳ පුළුල් ලෙස දැනුවත් කිරීම් සිදු කිරීම සඳහා රාජ්‍ය ආයතනයන් තුල සුපිලිපන්න නිලධාරීන් පත් කිරීමට මෙම බැඳීම දායක වනු ඇත. ඔවුන්ගේ ආයතනයන්හි පුරවැසි ප්‍රඥප්තිය නිර්මාණය කිරීම සුපිලිපන්න නිලධාරියාගේ වගකීමවනු ඇත. අවශ්‍ය විට දී ආයතන ප්‍රධානියාගේ මඟපෙන්වීම යටතේ සුපිලිපන්න නිලධාරියා විසින් පුරවැසියන්හට මග පෙන්වීම සහ වඩා කාර්යක්ෂම සේවාවක් සැපයීමට අතහිත දෙමින් ඇතැම් සේවාවන් සපයන නිලධාරීන් සහ පුරවැසියා අතර සන්නිවේදන පහසුකම් සැලසීම ආදිය සඳහා "පහසුකම් සැලසීමේ නිලධාරියෙකු" පත්කෙරෙනු ඇත. මීට අමතරව පැහැදිලිභාවයෙන් අඩු චක්‍රලේඛ සරල ලෙස සැකසීම සහ ඒවා පැහැදිලි කිරීම මෙන්ම ඒවා පිළිබඳව පුරවැසියා සහ ආයතනයේ සේවක පිරිස ද දැනුවත් කිරීම සුපිලිපන්න නිලධාරියාගේ වගකීම වේ. එමෙන්ම ආචාරධර්ම පද්ධති, බැඳියාවන් අතර ගැටුම් සම්බන්ධ රීති, ත්‍යාග පිළිබඳ රීති සහ වත්කම් ප්‍රකාශ ලබාගැනීම සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක වීම සහ එයට අනුකූලව වීම සඳහා ඔවුන් ක්‍රියාමාර්ග ගනු ඇත.

මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරිත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	රජයේ ආයතනවලින් ලබාගත හැකි සේවාවන් සම්බන්ධයෙන් පුරවැසියන් සඳහා මඟපෙන්වීම හා පහසුකම් සැපයීම සිදු කරන බැවින් මෙම බැඳීම මගින් **විනිවිදභාවය** සහ **පුරවැසි සහභාගීත්වය** ප්‍රවර්ධනය කෙරේ. මෙම සුපිලිපන්න නිලධාරීන් යෙදවීමේ සම්පූර්ණ ක්‍රියාවලිය තුලින් රාජ්‍ය ආයතනය තුල සිදුවන ක්‍රියාකාරකම්වල පැහැදිලිභාවය වර්ධනය වන බැවින් මෙම බැඳීම තුලින් **මහජනයා වෙත වගවීම** ද ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.		
අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම මගින් - දූෂණයට එරෙහි එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියෙහි අරමුණු; දූෂණය හා අල්ලස අවම කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නා වූ තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක අංක 16 ක්‍රියාත්මක කිරීම; දූෂණයට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා දැනට සකසමින් පවතින්නා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළුව අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව විසින් ගෙන ඇති අනෙකුත් මූලාරම්භයන්, ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහයෝගය ලැබේ.		

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය:	අවසන්වන දිනය:
1. සියළු රාජ්‍ය ආයතන තුල සුපිලිපන්න නිලධාරීන් පත්කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන නියමිත පරිදි චක්‍රලේඛ උපදෙස් නිකුත් කිරීම.	2019 මාර්තු	2019 ජූලි
2. විද්‍යුත්, මුද්‍රිත හා ඩිජිටල් මාධ්‍ය සහ මහජන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් තුලින් සුපිලිපන්න නිලධාරීන්ගේ කාර්යභාරය හා වගකීම පිළිබඳව තොරතුරු ව්‍යාප්ත කිරීම. සුපිලිපන්න නිලධාරීන්ගේ සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු සහ කාර්යයන් සියළුම රාජ්‍ය ආයතන් වෙත ප්‍රවේශවන ස්ථානයේ සහ වෙබ් අඩවිවල (ත්‍රෛභාෂිකව සහ බ්‍රේල් ක්‍රමයට) ප්‍රදර්ශනය කිරීම.	2019 ජූලි	2019 දෙසැම්බර්
3. ලබා දෙන්නා වූ සේවාවන් වර්ග, එවන් සේවාවන් සඳහා වන වියදම, සේවා සැපයීම සඳහා ගතවන කාලය ආදී තොරතුරු ඇතුලත් පුරවැසි ප්‍රඥප්තිය සෑම සේවා සපයන ආයතනයකම ප්‍රදර්ශනය කිරීම	2019 ජූලි	2019 දෙසැම්බර්
4. ආයතනය තුල ක්‍රියාත්මක ක්‍රියා පටිපාටීන් සහ චක්‍රලේඛ ආදිය පරීක්ෂා කර සහ එවන් ක්‍රියා පටිපාටීන් සහ චක්‍රලේඛ පැහැදිලිභාවයෙන් අඩු විටදී හෝ සංකීර්ණවන විටදී ඒවා සරල හා පැහැදිලි ලෙස සැකසීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම	2020 ජනවාරි	2020 ජූලි
5. අවශ්‍ය විට දී ආයතන ප්‍රධානියාගේ මඟපෙන්වීම යටතේ මහජනයාහට මග පෙන්වීම සහ පහසුකම් සැලසීම සඳහා "පහසුකම් සැලසීමේ නිලධාරියෙකු" පත්කිරීම	2020 ජනවාරි	2020 ජූලි

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු		
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව
තනතුර, දෙපාර්තමේන්තුව		අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය හා දුරකථන අංකය		විද්‍යුත් තැපැල ciaboc@eureka.lk ස්ථාවර දුරකථනය : 011 2 596 365
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	ජනාධිපති කාර්යාලය; රාජ්‍ය පරිපාලන සහ කළමනාකරණ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; ස්වදේශ කටයුතු විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන විෂය භාර අමාත්‍යාංශය.
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන, පුද්ගලික අංශය, බහුපාර්ශවීය අංශ හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී කම්ටු	ට්‍රාන්ස්පේරන්සි ඉන්ටර්නැෂනල් ශ්‍රී ලංකා සහ මේ සම්බන්ධව කටයුතු කරන අනෙකුත් රාජ්‍ය නොවන ආයතන

බැඳීම #2

කාර්යක්ෂම වත්කම් ප්‍රකාශන ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම තුලින් වත්කම් ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම, තහවුරු කිරීම සහ මහජන ප්‍රවේශය පහසු කරලීම	
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31	
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව (CIABOC)**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මඟින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	මහජන නියෝජිතයන් සහ රජයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් බොහෝවිට තම නිල තනතුරු හරහා මූල්‍යමය වාසි ලබාගන්නා බවට පුරවැසියන් තුල හැඟීමක් පවතී. මහජන නියෝජිතයන් සහ රජයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ගේ මූල්‍යමය බැඳීම් පිළිබඳව පුරවැසියා දැනුවත් නැත. රාජ්‍ය නිලධාරීන් හෝ දේශපාලනඥයින් විසින් නීති විරෝධී ලෙස වත්කම් අත්පත් කරගැනීමක් පිළිබඳව පැමිණිල්ලක් නැගුනු විටක දී ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු අවශ්‍ය වේ. රටෙි පවතින වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශ කිරීමේ නීතිය යටතේ අදාළ සියළුම රාජ්‍ය සේවකයින් වාර්ෂිකව සිය වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශ තම ආයතන ප්‍රධානියා වෙත ඉදිරිපත් කල යුතුය. කෙසේ නමුත් බොහෝ රාජ්‍ය ආයතන මෙම නීතිමය අවශ්‍යතාවය ඉටු නොකරයි. දැනට වත්කම් හෙළිකිරීම කඩදාසි මත පදනම් වූ පද්ධතියක් මගින් සිදුවන නමුත් මෙය අධීක්ෂණය සහ තහවුරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඉතාමත් අභියෝගාත්මක කර්තව්‍යයක් වේ.
බැඳීම කුමක්ද?	රජයේ නිලයන් දරන පුද්ගලයින් විසින් ක්‍රමානුකූල වත්කම් ප්‍රකාශනය කිරීම සඳහා කාර්යක්ෂම වත්කම් ප්‍රකාශන ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම තුලින් රජයේ සේවයේ අවංකභාවය සහ පුරවැසියන් තුල රජයේ ආයතන පිළිබඳව ඇති විශ්වසනීයභාවය වර්ධනය කිරීම මෙම බැඳීමෙහි අරමුණ වෙයි.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	අදාල නීතිමය සංශෝධන සහිතව මාර්ගගත වත්කම් ප්‍රකාශන ක්‍රමවේදයක් පුරවැසියන් හමුවේ අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව (CIABOC)විසින් එළිදක්වනු ඇත. මේ සඳහා පුරවැසි ප්‍රවේශන හැකියාව පිළිබඳව විද්‍යුත්, මුද්‍රිත සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය හරහා පුරවැසියන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. රජයේ නිලබලය තම පෞද්ගලික ලාභයන් වෙනුවෙන් භාවිතා කිරීමේ වෘත්තීයමය සදාචාර විරෝධී හැසිරීම් සඳහා බාධකයක් ලෙස වත්කම් පිළිබඳ මහජන නිරීක්ෂණ ක්‍රියාකරනු ඇත. අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව විසින් ඔවුන් වෙත ලද පැමිණිලි මත පදනම්ව ඒ සඳහා ගන්නා ලද නීතිමය පියවර පිළිබඳව වාර්ෂික වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරනු ඇත.වත්කම් තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමට සහ තහවුරු කිරීමට පහසුකම් සැලසීම මගින් දූෂණ සහ අයථා භාවිතයන් සිදුවන අවස්ථාවන් පහසුවෙන් අනාවරණය කරගත හැක.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	මෙම බැඳීම මගින්, රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ සදාචාර විරෝධී ක්‍රියාවන්ට එරෙහිව ගන්නා ලද පියවර පිළිබඳව පුරවැසි නිරීක්ෂණයට ඉඩ සලසන බැවින් **මහජනයා වෙත වගවීම** ප්‍රවර්ධනය කෙරේ. තොරතුරු සහ පුරවැසි සහභාගීත්වය සඳහා අවස්ථාවන් ලබා දීම තුලින් **විවෘතභාවය හා වගවීම සඳහා තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනය** ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.
අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම මගින් - පවතින වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශ කිරීමේ නීතිය; දූෂණයට එරෙහි එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියෙහි අරමුණු; දූෂණය හා අල්ලස අවම කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නා වූ තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක අංක 16 ක්‍රියාත්මක කිරීම; දූෂණයට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා දැනට සකසමින් පවතින්නා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළුව අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව විසින් ගෙන ඇති අනෙකුත් මූලාරම්භයන්, ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහයෝගය ලැබේ.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය	අවසන් දිනය
1. අදාල නීතිමය සංශෝධන සහිතව මාර්ගගත වත්කම් ප්‍රකාශන ක්‍රමවේදය පුරවැසියන් හමුවේ එළිදැක්වීම	2019 මාර්තු	2019 දෙසැම්බර්
2. විද්‍යුත්, මුද්‍රිත සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය හරහා පුරවැසි ප්‍රවේශ හැකියාව පිළිබඳව පුරවැසියන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරිම	2020 ජනවාරි	2020 ජූනි
3. වත්කම් ප්‍රකාශ එක්රැස් කිරීම, විශ්ලේෂණය කිරීම සහ අවශ්‍ය පියවර ගැනීම සඳහා වග කියන "වත්කම් හෙළිදරව් කිරීමේ කාර්යාලය"ක් ස්ථාපනය කිරීම.	2020 ජනවාරි	2020 ජූනි
4. අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව විසින් ඔවුන් වෙත ලද පැමිණිලි මත පදනම්ව ඒ සඳහා ගන්නා ලද නීතිමය පියවර පිළිබඳව වාර්ෂික වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීම	2020 ජනවාරි	2020 දෙසැම්බර්

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු

ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව (CIABOC)
තනතුර, දෙපාර්තමේන්තුව		
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය සහ දුරකථන අංකය		විද්‍යුත් තැපැල ciaboc@eureka.lk ස්ථාවර දුරකථනය : 011 2 596 365
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	ජනාධිපති කාර්යාලය;නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව;විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව;තොරතුරු තාක්ෂණ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය;රාජ්‍ය පරිපාලන සහ කළමනාකරණ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව; ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව; විනිමය පාලන දෙපාර්තමේන්තුව
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන, පුද්ගලික අංශය, බහුපාර්ශවීය අංශ හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී කම්ටු	ට්‍රාන්ස්පේරන්සි ඉන්ටර්නැෂනල් ශ්‍රී ලංකා සහ මේ සම්බන්ධව කටයුතු කරන අනෙකුත් රාජ්‍ය නොවන ආයතන

බැඳීම #3

වසර 2020 වන විට පුරවැසියන්ගේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය භාවිතා කිරීමේ අවස්ථාවන් වර්ධනය කිරිම සහ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය අයතනවල ප්‍රතිචාරයන් වැඩි දියුණු කිරීම

2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මඟින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය ශ්‍රී ලංකා පුරවැසියන්ගේ ව්‍යවස්ථාපිත හිමිකමකි. තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය හරහා පුරවැසියන්ට රජයේ ආයතනවලින් තමන්ට ලබාගැනීමට හිමිකමක් ඇති සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරු සහ ඔවුන් විසින් සිදුකර ඇති පැමිණිලිවල ප්‍රගතිය පිළිබඳව දැනගැනීමටත් රජයේ ආයතන තමන්ගේ කාර්යභාරයන් ඉටු කිරීමට වගවන බව තහවුරු කිරීමටත් හැකි වේ. කෙසේ වුවද, තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ ඇති අඩු දැනුවත්භාවය හේතුවෙන් ඒ සඳහා ඉල්ලීම් කරන පුරවැසියන්ගේ සංඛ්‍යාව තවදුරටත් අඩු මට්ටමක පවතී. මේ සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය අංශයේ ගැටළුවක්ව පවතින්නේ අදාළ තොරතුරු විධිමත් ලෙස හෝ පහසුවෙන් ප්‍රවේශ කර ගැනීමේ හැකියාවක් සහිතව පවත්වාගෙන නොමැතිකමය. තොරතුරු සැපයීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රගාමී හෙළිදරව් කිරීම තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත යටතේ අනිවාර්ය කරුණක් වුවද එය එම පනතේ විධිවිධානයන් අතුරින් ඉතාමත් දුර්වල ලෙස ක්‍රියාවට නැංවෙන එකකි.
බැඳීම කුමක්ද?	මෙම බැඳීම සපුරාලීම තුලින් පුරවැසියන් හට තොරතුරු දැනගැනිමේ පනත යටතේ සිදුකල හැකි ඉල්ලීම් අවස්ථා වර්ධනය කිරීමටත් එවැනි ඉල්ලීම් සඳහා රජයේ ආයතන විසින් ප්‍රතිචාර දැක්වීම වැඩිදියුණු කිරීමටත් සහ එමඟින් රාජ්‍ය සේවා සැපයීම ඉහළ නැංවීම, දූෂණය නිරාවරණය කිරීම, සහ තීරණ ගැනීමේ දී පුරවැසි සහභාගීත්වය වර්ධනය කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	රජයේ ආයතන වලින් 50%ක් ලැයිස්තුගත කර ඇති මාර්ගගත (online) තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය සම්බන්ධ ඉල්ලීම් ක්‍රමවේදයක් (ආබාධිත පුරවැසි හිතකාමීද වන) අමාත්‍යාංශය විසින් ස්ථාපිත කෙරෙනු ඇත. රජය මගින් එලෙස පවත්වාගෙන යන බොහෝ රාජ්‍ය ආයතන ලැයිස්තුගතකර ඇති එවැනි මාර්ගගත ඉල්ලීම් ක්‍රමවේදයක් ඇති වීම තුලින් ආබාධිත පුද්ගලයන් ඇතුළු අනෙකුත් පුරවැසියන්ට තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව වර්ධනය වනු ඇත. රජයේ ආයතන 50%ක විද්‍යුත් වාර්තා කළමනාකරණ පද්ධතියක් හඳුන්වා දෙනු ඇත. විද්‍යුත් වාර්තා කළමනාකරණය හඳුන්වාදීම හරහා පවතින තොරතුරු පරිගණකගත කිරීම තුලින් පුරවැසියන් හටද තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශවීමේ හැකියාව විශාල ලෙස වර්ධනය වනු ඇත. කඩිනම් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ස්ථාපිත කිරීම මගින් තොරතුරු භාවිතා කරන පුරවැසියන්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම සහ රාජ්‍ය ආයතන මගින් තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය සම්බන්ධ ඉල්ලීම්වලට මෙන්ම ප්‍රගාමීවද එම තොරතුරු ලබා දීමට ඇති හැකියාව වර්ධනය කිරීම අරමුණු කෙරේ. සෑම ග්‍රාම නිලධාරි වසමකම අමාත්‍යාංශය විසින් දැනුවත් කිරිමේ වැඩසටහන් දියත් කරනු ඇත. එවන් වැඩසටහන්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අදාළ ප්‍රදේශයන්ගෙන් තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳව ලැබෙන ඉල්ලීම් ප්‍රමාණය පෙර වර්ෂයන්ට වඩා ඉහළ යාමක් අමාත්‍යාංශය විසින් අපේක්ෂා කරයි. එමෙන්ම රාජ්‍ය ආයතන 15ක් සමග අමාත්‍යාංශය එක්ව තොරතුරු දැනගැනීමේ පනතේ අනිවාර්ය ප්‍රගාමී තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීමේ විධිවිධාන හා අනුකූලව කටයුතු කිරීමට පෙරමුණ ගනු ඇත.

මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරිත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	මෙම බැඳීම මගින් තොරතුරු දැනගැනීමේ පනතේ විධිවිධානයන් ශක්තිමත් කරන හෙයින් විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වයේ ප්‍රතිපත්තියක් වන **තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීම** වර්ධනය වේ. එමෙන්ම රාජ්‍ය පරිපාලනයේ පුරවැසියන්ගේ භූමිකාව හුදෙක් ප්‍රේක්ෂකයන් වීමට වඩා ක්‍රියාකාරී සහභාගිවන්නන් බවට පත්වන නිසා එමගින් **පුරවැසි සහභාගීත්වය** ප්‍රවර්ධනය වේ. එමෙන්ම රාජ්‍ය ආයතනවලින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ඉටුවේද යන්න පිළිබඳ ඇගයීමක් කර තීරණය කිරීමට පුරවැසියන්ට හැකිවන බැවින් මෙම බැඳීම මගින් **වගවීම** වර්ධනය වේ.
අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක (16) ට අනුකූල වන අතර යෝජිත ජාතික දූෂණ විරෝධී උපායමාර්ගයන් ඌන පූරණය කරනු ඇති.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය	අවසන් දිනය
1. ආබාධිත පුරවැසි හිතකාමී මාර්ගගත (online) තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය සම්බන්ධ ඉල්ලීම් ක්‍රමවේදයක් විෂය භාර අමාත්‍යාංශය විසින් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ආයතනය හෝ වෙනත් ආයතනයක සහය ඇතිව පිහිටුවනු ඇත. මුල් වරට රාජ්‍ය ආයතන 10ක් ද ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අවසන් වන විට රාජ්‍ය ආයතන 50%ක් ද මෙහි ලැයිස්තුගතකර ප්‍රවේශය සඳහා සූදානම් කෙරේ. පද්ධතිය එළිදැක්වීමට පෙර එහි පරිශීලක හිතකාමීත්වය සම්බන්ධයෙන් ආබාධිත පුරවැසියන් යොදා පරීක්ෂණ සිදුකෙරේ. මෙම පද්ධතිය මගින් තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය භාවිතා කරන්නන්ගේ ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය පිළිබඳව ද වාර්තාවන් පවත්වාගෙන යනු ඇත.	2019 මාර්තු	2019 දෙසැම්බර්
2. විද්‍යුත් වාර්තා කළමනාකරණ පද්ධතියක් නිර්මාණය කර රාජ්‍ය ආයතන 10ක් වෙත හඳුන්වා දෙනු ඇත. ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හමාර වන විට මෙම ආයතන සංඛ්‍යාව සියළු රාජ්‍ය ආයතනයන්ගෙන් 50%ක් දක්වා ඉහළ නැංවෙනු ඇත.	2019 මාර්තු	2021 පෙබරවාරි
3. 2019 අගොස්තු 30 වන විට තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ කොමිසමේ වාර්ෂික වාර්තාව පදනම්ව මීට පෙර වසරේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය සම්බන්ධ ඉල්ලීම්වලට වඩා 50%කින් වර්ධනය වී තිබීම; 2020 අගෝස්තු 30 වන විට 2019 ප්‍රමාණය 75%කින් වර්ධනය වී තිබීම. මේ පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත දත්ත පත්‍රිකාවක් මහජන ප්‍රවේශය සඳහා විෂය භාර අමාත්‍යාංශය විසින් ලබා දෙනු ඇත.	2019 මාර්තු	2021 පෙබරවාරි
4. ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ එක් එක් වර්ෂයන්හි දී විෂය භාර අමාත්‍යාංශය විසින් පුරවැසියන් සහ සම්බන්ධ අනෙකුත් සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන හා එක්ව තෝරාගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල 5ක් දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල 5ක් සහ අමාත්‍යාංශ 5ක් මගින් ගැසට් පත්‍රිකා අංක 66/2004 (අනිවාර්ය)හි රීති අංක 20 අනුව තොරතුරු සැපයීම ප්‍රගාමීව සිදු කිරීම සහ එම තොරතුරු මාසිකව අදාළ වෙබ් අඩවි සහ කාර්යාල පරිශ්‍රයන් හරහා ලබා දීම. එවැනි රාජ්‍ය ආයතනවල නම් සෑම වසරකම ප්‍රසිද්ධියට පත්කරනු ඇත.	2019 මාර්තු	2021 පෙබරවාරි

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු		
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		තිලකා ජයසුන්දර මිය
තනතුර දෙපාර්තමේන්තුව ,		අතිරේක ලේකම්, මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය සහ දුරකථන අංකය		ස්ථාවර දුරකථනය : 011 2513459 011 2513460 ජංගම දුරකථනය : 0766632368
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය පරිපාලන සහ කළමනාකරණ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; ස්වදේශ කටයුතු විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; තොරතුරු තාක්ෂණ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව, ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ආයතනය (ICTA)
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධානපුද්ගලික , බහුපාර්ශවීය ,අංශය අංශ හා අනෙකුත් යාකාරී කම්ටුකි	ට්‍රාන්ස්පෙරන්සි ඉන්ට(ර්)නැෂනල් ශ්‍රී ලංකා සහ මේ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන අනෙකුත් සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන

බැඳීම #4

සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය සඳහා පුරවැසි සහභාගීත්වයෙන් යුතු තිරසර ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම	
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31	
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	සෞඛ්‍යය විෂය භාර අමාත්‍යාංශය
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මගින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සත්කාර ක්ෂේත්‍රය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුල වර්තමානයේ ප්‍රතිසංස්කරණයන් සිදුවෙමින් පවතී. සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ අවශ්‍යතා සහ පුරවැසියන්ට ආසන්නතම ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා රෝහල වෙත ගොස් උචිත විශේෂඥ සේවාවන් ලබා ගැනීම මෙම ප්‍රතිසංස්කරණයන් මගින් අරමුණු කෙරේ. මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලියේ සාර්ථකත්වයට පුරවැසියන් සහභාගි වීම වැදගත් වුවද වර්තමානයේ දී සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය සංවර්ධනය සඳහා පුරවැසි සහභාගීත්වය අඩු මට්ටමක පවතී. එයට මූලික හේතුවක් වන්නේ තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීම සහ ඒ අනුව පුරවැසියන්ගේ අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා තිරසර ක්‍රමවේදයන් නොමැති වීමය.
බැඳීම කුමක්ද?	සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රතිසංස්කරණ සාර්ථක වීම සඳහා පුරවැසියන්ගේ අවබෝධය හා සහභාගීත්වය තිබිය යුතුය. පුරවැසියන් බලාත්මක කර රට තුළ සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ සහභාගීත්වය ඇති කිරීමට ක්‍රමෝපායන් ඇති කිරීම මෙම බැඳීමෙහි අරමුණ වේ. මෙම කාර්ය පහසු කරලීම සඳහා පුරවැසියන් හට සහභාගීවීම සඳහා දැනට පවතින මාර්ගයන් නැවත විමසීමකට ලක් කළ යුතුය. පුරවැසියන්ගේ සහභාගීත්වය සහ තොරතුරු බෙදාගැනීම සඳහා පවතින වේදිකාවන් අතර විධිමත් සබඳතාවයන් ශක්තිමත් කෙරෙනු ඇත.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනයේ දී පුරවැසියන් සහභාගිවීම සඳහා ඔවුන් බලාත්මක කිරීමට ක්‍රමෝපායන් කිහිපයක් භාවිතා කෙරෙනු ඇත. පුරවැසි සහභාගීත්වය විධිමත් කිරීමට පුරවැසි සංවිධාන සමඟ මීට වඩා වැඩි සබඳතාවයන් ස්ථාපිත කෙරෙනු ඇත. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ වෙබ් අඩවිය පුරවැසි මිත්‍රශීලී කිරීම තුලින් පුරවැසියන්ට තොරතුරු වඩා පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට හා ඔවුන්ගේ අදහස් දැක්වීම සඳහා අවස්ථාවන් සැකසෙනු ඇත. මෙම වේදිකාව තුල පුරවැසියන්ගේ සෞඛ්‍යයට අහිතකර වන්නා වූ ඇතැම් මතිමතාන්තර ඉවත් කලහැකි, වටහා ගැනීමට පහසු සාක්ෂි මත පදනම් වූ සෞඛ්‍ය තොරතුරු සැපයීම මගින් සෞඛ්‍ය සාක්ෂරතාවය වර්ධනය කිරීමට දායකත්වය ලබා දෙයි. ප්‍රමුඛ අංශ ලෙස නිදන්ගත වකුගඩු රෝග, මානසික සෞඛ්‍යය හා ඖෂධ සැපයීම කළමනාකරණය හඳුනාගෙන ඇත. පුරවැසියන්ට සිය අදහස් දැක්වීමට සම්පූර්ණ අවස්ථාවන් ඇති අතර, ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍යාරක්ෂණ පුරුදු වෙනස් කර ගැනීම සඳහා ඔවුන් බලගැන්වීම ද සිදුකළ යුතුය. එනම්, ප්‍රාථමික සත්කාරයන් ශක්තිමත් කිරීම තුලින් ප්‍රාථමික සත්කාරයන් සඳහා පුරවැසියන්ගේ පළමු තේරීම ඔවුන්ට ආසන්නතම රෝහල බවට පත් කිරීම සිදුකළ යුතුය.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	සෞඛ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණයන් සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට පුරවැසියන්ගේ සහභාගීත්වය දිරිගැන්වීමක් සිදුවන බැවින් මෙම බැඳීම මගින් **මහජන සහභාගීත්වය** යන ප්‍රතිපත්තිය වර්ධනය වේ. **තොරතුරු සඳහා ප්‍රවේශය** යන කාරණාව පුරවැසියන්ට සෞඛ්‍ය පිළිබඳ තොරතුරු වෙත වඩා හොඳින් ප්‍රවේශ වීම තුලින් සහතික වෙයි.
අමතර විස්තර	මෙම ප්‍රතිසංස්කරණයන් විශ්ව සෞඛ්‍ය සත්කාරය යටතේ සෞඛ්‍ය සේවාවන් සැපයීමේ ප්‍රතිපත්තිය ලෙස අනුමත කර ඇත.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය	අවසන් දිනය
1. සර්වෝදය සහ Peoples' Health Movement යනා දී සංවිධාන ජාලයන් හරහා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනයට පුරවැසියන්ගේ සහභාගීත්වය ඇති කිරීම සඳහා තිරසර ක්‍රමෙව්දයන් හඳුන්වා දීම	2019 අප්‍රේල්	2020 පෙබරවාරි

2. පුරවැසි හා වෘත්තික මිත්‍රශීලී අමාත්‍යාංශ වෙබ් අඩවියක් නිර්මාණය කිරීම සහ ඒ මගින් ආයතනයේ ප්‍රතිරූපය ගොඩනැගීම සිදුවන අතරම සෞඛ්‍ය සංවර්ධනය සඳහා සියළු දෙනාගේ සහභාගීත්වය ලබාගනු ඇත.	2019 අප්‍රේල්	2020 ජූනි
3. ප්‍රාථමික සත්කාර මට්ටම දක්වා ඖෂධ සැපයීම් කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම සහ එමගින් සපයන්නන් සහ පුරවැසියන් සඳහා තොග සම්බන්ධ තොරතුරු ලබා දීම.	2019 අප්‍රේල්	2020 ජූනි
4. විධිමත් සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායන් හරහා නිධන්ගත වකුගඩු රෝගවලට අදාළව සිදුකර ඇති ආහාර පදනම් පර්යේෂණ තොරතුරු පුරවැසියන්ට ලබා දීම	2019 අප්‍රේල්	2020 පෙබරවාරි
5. පාසල්වල සහ අනෙකුත් සමාජ ආයතනවල මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා සාක්ෂි මත පදනම් වූ සන්නිවේදන ප්‍රචාරණයන් දියත් කිරීම	2019 ජූලි	2020 ජූනි

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු		
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		විශේෂඥ වෛද්‍ය එච් එස් ආර් පෙරේරා මහත්මිය
තනතුර දෙපාර්තමේන්තුව ,		අධ්‍යක්ෂ (සංවිධාන සංවර්ධන), සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය සහ දුරකථන අංකය		විද්‍යුත් තැපැල : susiepds@gmail.com ජංගම දුරකථනය : 0777588944
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	*සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව*
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධානපුද්ගලික , ,අංශයබහුපාර්ශවීය අංශ හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී කම්ටු	සර්වෝදය, *Peoples' Health Movement*

බැඳීම #5

2020 වන විට මත්ද්‍රව්‍ය, දුම්වැටි මද්‍යසාර සහ වෙනත් සංයෝග ප්‍රතික්ෂේප කරන පරිදි පාසල් ළමුන්ගේ හැසිරීම වෙනස් කිරීම	
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31	
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**ළමා කටයුතු විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; අධ්‍යාපනය විෂය භාර අමාත්‍යාංශය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මඟින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	නාගරික හා ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයන්හි පාසල් ළමුන් විසින් මත්ද්‍රව්‍ය, මද්‍යසාර සහ දුම්කොළ භාවිතය, දශකයකට පමණ පෙර සිටම සුවිශේෂී ගැටළුවක්ව පවතී. පාසල් වයස යනු මෙවන් භාවිතයන්, දීර්ඝකාලීන ඇබ්බැහිවීම් දක්වා පරිවර්තනය වීමට හැකි සංවේදී වයස් කාණ්ඩයක් වීම මෙයට විශේෂම හේතුවයි. ළමයින් මත්ද්‍රව්‍ය, මද්‍යසාර සහ දුම්කොළ භාවිතයට ගොදුරු වීමට ප්‍රධානම හේතුව වන්නේ සමවයස් පීඩනය හෝ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතයේ අහිතකර බලපෑම් පිළිබඳව දැනුමක් හෝ මඟපෙන්වීමක් නොමැති වීමයි. මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතයට යොමු වූ පාසල් ළමුන්ගෙන් බහුතරයක් පාසල් හැරදමා ගොස් ඇත. මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරන්නා වූ පාසල් ළමුන් වෙත බලපාන වෙනත් අහිතකර සමාජීය හා සෞඛ්‍යමය ගැටළු ද ඇත.
බැඳීම කුමක්ද?	ළමා කටයුතු සහ අධ්‍යාපන විෂය භාර අමාත්‍යාංශ ජනාධිපති කාර්යාලය සමඟ එක්ව ද්විතියික පාසල් 6400ක පාසල් මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ කමිටු පිහිටුවීම හා ශක්තිමත් කිරීම සිදු කරනු ඇත. පාසල් ළමුන්, දෙමාපියන් හා ගුරුවරුන්ගෙන් සමන්විත පාසල් මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ කමිටු, මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණය සඳහා ඵලදායී තීරණ ගැනීමේ මණ්ඩපයක් වනු ඇත. මත්ද්‍රව්‍ය හා අනෙකුත් ද්‍රව්‍යයන් භාවිතය අධෛර්යමත් කිරීම සඳහා වන අනෙකුත් උපායමාර්ගයන් ග්‍රාමීය කමිටු හා ආගමික සංවිධාන හරහා ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත. පාසල් මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ වැඩසටහන අධීක්ෂණය සඳහා සුදුසු යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපනය කෙරෙනු ඇත. පාසල් මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ වැඩසටහන සමාලෝචනය කිරීම සහ හොඳම ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳ දැනුම බෙදාහදා ගැනීම සඳහා වාර්ෂික සමුළුවක් පවත්වනු ඇත.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	මෙම බැඳීම මගින් මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ කාර්යයන්හි දී පාසල් දරුවන් ක්‍රියාකාරී සහභාගිවන්නන් ලෙස සම්බන්ධ කරගැනීම සඳහා නිර්මාණශීලී උපායමාර්ගයන් භාවිතා කරනු ඇත. දැනුවත් තීරණ ගැනීමට හා මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතයට සම්බන්ධ හැසිරීම් රටාවන් ස්වයං අභිප්‍රේරණාත්මක ලෙස වෙනස් කර ගැනීම සඳහා ඔවුන්ව මෙම බැඳීම මගින් සවිබල ගැන්වේ. ග්‍රාමීය කමිටු සඳහා ප්‍රජාවගේ සහභාගීත්වය තුලින් ඔවුන්ගේ ගම්මානවල මතින් තොර පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා දායක වනු ඇත. මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතයේ අවදානම් තත්වයන් සහ අනතුරු පිළිබඳ නිසි අවබෝධයකින් සන්නද්ධවීම හා මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ සහයෝගී භෞතික පරිසරයක් පැවතීම තුලින් මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතයට දරුවන් යොමුවීමේ සම්භාවිතාවය අවම වනු ඇත.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරිත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අධීක්ෂණය සඳහා පාසල් ළමුන්, දෙමාපියන් හා ප්‍රජාව ඇතුළු පුරවැසියන් සම්බන්ධ වන බැවින් මෙම බැඳීම හරහා **පුරවැසි සහභාගීත්වය හා විනිවිදභාවය** ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.
අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම මගින් ජනාධිපති කාර්යාලයේ ජාතික මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ වැඩසටහන් සහ ළමුන් සුරැකීම සඳහාවන ප්‍රතිපත්තීන් සහ වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම සිදු කෙරේ.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය	අවසන් දිනය
1. පාසල් ළමුන් අතර මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය අධෛර්යමත් කිරීම සඳහා උපාය මාර්ගයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ද්විතියික පාසල් 6400ක පාසල් මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ කමිටු පිහිටුවීම හා ශක්තිමත් කිරීම සිදු කරනු ඇත.	2019 මාර්තු	2019 ජූනි
2. පාසල් පරිශ්‍රයෙන් බාහිර ස්ථානයන්හිදී පාසල් ළමුන් විසින් මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය අධෛර්යමත් කිරීම සඳහා ග්‍රාමීය කමිටු හරහා උපාය මාර්ගයන් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.	2019 මැයි	2019 අගෝස්තු
3. දරුවන් සඳහා වන මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී ආගමික නායකයින්ගේ හා ආගමික ස්ථානයන්ගේ මැදිහත්වීම ලබා ගැනීම.	2019 සැප්තැම්බර්	2019 නොවැම්බර්

4. පාසල් මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ වැඩසටහන අධීක්ෂණය කෙරෙනු ඇත.	2019 මාර්තු	2021 අගෝස්තු
5. පාසල් මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ වැඩසටහන සමාලෝචනය කිරීම සහ හොඳම ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳ දැනුම බෙදාහදා ගැනීම සඳහා වාර්ෂික සමුළුවක් පවත්වනු ඇත.	2019 සැප්තැම්බර්	2020 සැප්තැම්බර්

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු		
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		**ජේ පී එස් ජයසිංහ, අධ්‍යක්ෂ (සැළසුම්), ළමා හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය** විද්‍යුත් තැපෑල :jpsjayasinghe@gmail.com ස්ථාවර දුරකථනය : 0112186275 ජංගම දුරකථනය : 0718102952 **එච් එම් අබේරත්න මහතා, සභාපති, ජාතික ළමාරක්ෂණ අධිකාරිය** විද්‍යුත් තැපෑල :chairperson@childprotection.gov.lk ස්ථාවර දුරකථනය : 011 2778911011 2778915
තනතුර, දෙපාර්තමේන්තුව		
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය සහ දුරකථන අංකය		
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	ජනාධිපති කාර්යාලය, අන්තරායකර ඖෂධ පාලක ජාතික මණ්ඩලය, දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික අධිකාරිය, ජාතික ළමාරක්ෂණ අධිකාරිය
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන, පුද්ගලික අංශය, බහුපාර්ශවීය අංශ හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී කමිටු	මද්‍යසාර සහ ඖෂධ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය, නවෝත්පාද සමාජ සංවර්ධන පදනම, හෙල්දි ලංකා, සර්වෝදය සන්සදය සහ මෙම කාරණය පිළිබඳව කටයුතු කරන අනෙකුත් ප්‍රජා මූල සංවිධාන

බැඳීම #6

රාජ්‍ය තොරතුරු කේන්ද්‍රය(GIC – 1919), රජයේ වෙබ් අඩවි සහ විවෘත දත්ත ඩිජිටල් සංකල්පය වැඩිදියුණු කිරීම තුලින් පුරවැසියන් සඳහා පිරිවැය ඵලදායී සහ විශ්වසනීය රාජ්‍ය තොරතුරු සේවාවන් ලබාදීම

2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**විදුලි සන්දේශ සහ ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් විෂය භාර අමාත්‍යාංශය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මඟින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	විවිධ රාජ්‍ය ආයතනයන් විසින් සපයනු ලබන පුරවැසි සේවාවන් පිළිබඳ විශ්වසනීය තොරතුරු වෙත පුරවැසියන්ට ක්ෂණිකව ප්‍රවේශ වීමට නොහැක. බහුතරයක් පුරවැසියන් හට මෙවැනි සේවාවන් පිළිබඳ නිවැරදි සහ අදාළ වූ තොරතුරු මෙන්ම අනෙකුත් රජයේ තොරතුරු ද ලබා ගැනීම බොහෝ විට අපහසු කාර්යයකි. මේ හේතුවෙන් පුරවැසියන්ට ඔවුන්ගේ අයිතීන් පිළිබඳ අඩු දැනුවත්භාවයක්ඇතිවන අතර පාලන ක්‍රියාවලියෙහි ඔවුන්ගේ මැදිහත්වීම ද සීමා වේ.
බැඳීම කුමක්ද?	පුරවැසියන් හට වඩා හොඳ සේවා සැපයීමක් ලබා ගැනීමටත් රජයේ තීරණ ගැනීම් සඳහා බලපෑමක් ඇති කිරිමටත් ඔවුන්ට අවශ්‍ය වන්නා වූ තොරතුරු ලබා ගැනීමට හැකිවන පරිදි රාජ්‍ය තොරතුරු කේන්ද්‍රයෙහි දැනුම් වේදිකාවන් පුළුල් කිරීම සහ වැඩි දියුණු කිරීම මෙම බැඳීමෙහි අරමුණ වේ. ආබාධිත පුරවැසියන් හට ද ප්‍රවේශ විය හැකි පරිදි වඩාත් පුරවැසි මිත්‍රශීලී විලාශයකින් පුළුල් පරාසයක රාජ්‍ය සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරු සපයනු ඇත.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	අතිරේක රාජ්‍ය සංවිධාන 80ක රාජ්‍ය සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරු සහිතව , GIC – 1919, රාජ්‍ය තොරතුරු කේන්ද්‍ර දැනුම් වේදිකාවන් මෙහෙයවීම තුලින් පුරවැසි සේවාවන්හි සහ රජයේ තොරතුරු සැපයීමේ යාන්ත්‍රණයෙහි කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිවනු ඇත. එයට සමගාමීව පැවතිය හැකි ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක දෝෂයන් නිවැරදි කිරීමේ අරමුණින් කාර්ය සාධනය පදනම් කරගනිමින් සියළු රාජ්‍ය වෙබ් අඩවි සහ විද්‍යුත් සේවාවන්හි කාර්යක්ෂමතාවය කලින් කල ශ්‍රේණිගත කරනු ලැබේ. ආබාධිත ප්‍රජාව හට පහසුවෙන් ප්‍රවේශ වීම තහවුරු කෙරෙන පරිදි නව විශේෂාංග හඳුන්වාදෙනු ලැබේ. රාජ්‍ය තොරතුරු කේන්ද්‍රීය සේවාවන් පිළිබඳ පුරවැසි දැනුවත්භාවය වැඩිදියුණු කරනු ලබන අතර ඔවුන්ගේ දැනුවත්භාවය අර්ධ වාර්ෂිකව තක්සේරු කරනු ලැබේ. එම වාර්තා ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබේ. රජයේ දත්ත කට්ටල ප්‍රමාණය 300 සිට 2000 දක්වා ඉහල නංවා ඒ වෙත පුරවැසියන් හට ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව ඇති කෙරේ. විවෘත රාජ්‍ය දත්ත කට්ටල වැඩිකිරීම තුලින් පුරවැසියන් හට පොදු දත්ත කට්ටල පහසුවෙන් සොයාගැනීමටත්, ඒවා වෙත ප්‍රවේශ වීමටත් ඒවා නැවත භාවිතයටත් හැකිවන අතර රජයේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වීමටත් පුරවැසියන්ට හැකිවනු ඇත. විවෘත දත්ත වෙත ප්‍රවේශ වීමට ඇති හැකියාව හේතුවෙන් පුරවැසියන්ට නව මාදිලියේ ඩිජිටල් යෙදවුම් සහ සේවාවන් නිර්මාණය කිරීමට හැකිවන අතර ඒ තුලින් තාක්ෂණික නවෝත්පාදනය සහ ආර්ථික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කෙරෙනු ඇත. රාජ්‍ය වෙබ් අඩවි සහ විද්‍යුත් සේවාවන්හි කාර්යක්ෂමතාවය ඇගයීමට ලක්කර වාර්තා අර්ධ වාර්ෂිකව සැකසෙනු ඇත.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	මෙම බැඳීම මගින් පුරවැසියන්ට පිරිවැය ඵලදායී සහ විශ්වසනීය **තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීම**ටත් රජයේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය යටතේ සේවාවන් ලබා ගැනීමටත් හැකිවන බැවින් **විනිවිදභාවය** ප්‍රවර්ධනය වේ. තව ද රජයේ දත්ත අධ්‍යයනය කිරීමට සහ රජයේ තීරණ ගැනිමේ ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වීමට පුරවැසියන් හට අවස්ථාව සැලසීම හේතුවෙන් **පුරවැසි සහභාගිත්වයද** ප්‍රවර්ධනය වේ. නව තාක්ෂණයන් උපයෝගී කරගනිමින් තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීම සහ තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීමට අවස්ථාවන් සැලසෙන බැවින් **තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනය** ද මෙයින් ප්‍රවර්ධනය වේ.

අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම මගින් රජයේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ආයතනය (ICTA) විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන රාජ්‍ය සේවාවන් පුරවැසියන් වෙත ළඟාවීම හා ප්‍රතිචාර දැක්වීම වර්ධනය කිරීම සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ භාවිතය පිළිබඳ වැඩසටහන් හා ප්‍රතිපත්තීන් සඳහා මෙන්ම; තිරසර ශ්‍රී ලංකාවක්: දැක්ම සහ උපාය මාර්ගික ගමන් මග කෙටුම්පතෙහි සහ 2025 දැක්මෙහි දැක්වෙන නිර්දේශ සහ බැඳීම් සඳහා; සහය දක්වයි.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය	අවසන් දිනය
1. අතිරේක රාජ්‍ය සංවිධාන 80ක රාජ්‍ය සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා අන්තර්ගත සහය සහිතව, රාජ්‍ය තොරතුරු කේන්ද්‍ර දැනුම් වේදිකාවන් (GIC – 1919 ත්‍රෛභාෂික ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය, රාජ්‍ය තොරතුරු කේන්ද්‍ර වෙබ් අඩවිය සහ සමාජ මාධ්‍ය වෙබ් අඩවි) ක්‍රියාත්මක වේ.	සිදු කෙරෙමින් පවතී	2020 සැප්තැම්බර්
2. රාජ්‍ය තොරතුරු කේන්ද්‍ර (GIC – 1919) පද්ධතිය වෙත නව විශේෂාංග එක් කිරීම තුළින් රාජ්‍ය සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරු වෙත ආබාධිත පුරවැසියන් හට ද ප්‍රවේශ වීමට හැකියාව ඇති කිරීම.	සිදු කෙරෙමින් පවතී	2021 මාර්තු
3. GIC 1919 මාර්ගයෙන් ලබා ගත හැකි රාජ්‍ය සේවාවන් පිළිබඳව පුරවැසියන් දැනුවත් කිරීම සඳහා බහු සන්නිවේදන ප්‍රවේශන ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. GIC – 1919 සේවාවන් සම්බන්ධයෙන් මහජන දැනුවත්භාවය පිළිබඳව සමීක්ෂණයක් පුරවැසි සහභාගීත්වයෙන් අර්ධ වාර්ෂිකව පවත්වනු ඇති අතර සමීක්ෂණ වාර්තා ද අර්ධ වාර්ෂිකව ප්‍රසිද්ධියට පත් කෙරෙනු ඇත.	2019 ජූලි	2021 මාර්තු
4. www.data.gov.lk මගින් සත්කාරකත්වය සපයනු ලබන විවෘත දත්ත කට්ටල සංඛ්‍යාව 300 සිට 2000 දක්වා ඉහළ නැංවෙනු ඇත.	සිදු කෙරෙමින් පවතී	2021 මාර්තු
5. කාර්ය සාධනය පදනම් කරගනිමින් සියළු රාජ්‍ය වෙබ් අඩවිවල කාර්යක්ෂමතාවය, ඇගයීමට ලක්කර ඇගයීම් වාර්තාවක් අර්ධ වාර්ෂිකව ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.	2019 ජූලි	2020 දෙසැම්බර්

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු

ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		වරුණ ශ්‍රී ධනපාල මහතා
තනතුර, දෙපාර්තමේන්තුව		ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම් (සංවර්ධනය සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණය) විදුලි සංදේශ, ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශය
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය සහ දුරකථන අංකය		විද්‍යුත් තැපැල : sas-ict4d@mtdi.gov.lk; warunatr@gmail.com ස්ථාවර දුරකථනය : 94 11 2577017 ජංගම දුරකථනය : 94 777356781
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	දමිත් හෙට්ටිහේවා මහතා, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරි, ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු සහ සන්නිවේදන ආයතනය(ICTA) විද්‍යුත් තැපැල : ceo@icta.lk ස්ථාවර දුරකථනය : 011 2369099 ජංගම දුරකථනය : 0777339300 Fax: 011 2369091
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන, පුද්ගලික අංශය, බහුපාර්ශවීය අංශ හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී කමිටු	සර්වෝදය සංසදය සහ GIC ඇමතුම් මධ්‍යස්ථාන ක්‍රියාකරුවන් ඉසුර සිල්වා මහතා,ව්‍යාපාර උපදේශක - Strategic Management and Outreach, Sarvodaya-Fusion, 726, කෝට්ටෙ පාර, බී120, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කෝට්ටෙ. විද්‍යුත් තැපැල : isura@fusion.lk, info@fusion.lk ස්ථාවර දුරකථනය : 0112 867 590 (Office), ජංගම දුරකථනය : 077310675

බැඳීම #7

කෘෂිකාර්මික තීරණ ගැනීමට සහය වීමේ සහ කෘෂි ව්‍යාපාර සඳහා සහය වීමේ පද්ධතියක් සමගින් ගොවියන් සවිබල ගැන්වීම	
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31	
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**කෘෂිකර්ම විෂය භාර අමාත්‍යාංශය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මගින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	ඍතුමය කෘෂි නිෂ්පාදන උච්ඡාවචනයන් සහ මිල උච්ඡාවචනයන් ගොවියන්ගේ ආදායම කෙරේ පීඩාකාරී ලෙස බලපාන අතර එයට ප්‍රධානම හේතුව වන්නේ දැනටමත් වගා කර ඇති ප්‍රමාණයන්, නිර්දේශිත භෝග සහ ප්‍රභේදයන්, කෘෂි යෙදවුම් උපයෝජ්‍යතාවය, තාක්ෂණික උපයෝජ්‍යතාවය, උපදෙස් ලබාගැනීමට සම්බන්ධ කරගතයුතු නිලධාරියා ආදී ඍතුමය තොරතුරු දැනගැනීම සඳහා ඔවුනට පහසුකම් නොමැති වීමයි. මෙම අස්ථායී වාතාවරණය හේතුවෙන් ගොවියන් භෝග වගාවන්ගෙන් ඉවත්වීමට පෙළඹේ. හදිසි ආහාර ආනයනයේ දී සිදුවිය හැකි ප්‍රමාදයන් ජාතික/ කලාපීය ආහාර සුරක්ෂිතතාවය කෙරෙහි ද බලපායි
බැඳීම කුමක්ද?	මෙම බැඳීමෙහි අරමුණ වන්නේ ගොවියන් වෙනුවෙන් කෘෂිකර්මය සඳහා අවශ්‍ය සියළු තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමට හා කෘෂි ව්‍යාපාර සඳහා පහසුකම් සැලසිය හැකි තනි පද්ධතියක් ස්ථාපනය කර ඒ තුලින් කාලීන තීරණ ගැනීම සඳහා ගොවියන් සවිබල ගන්වා ඔවුන්ගේ ආදායම් වර්ධනය කිරීමය. මෙම තොරතුරු වෙත අන්තර්ජාලය සහ ජංගම දුරකථන මාර්ග ආදී විවිධ ක්‍රම ඔස්සේ ලඟාවිය හැක.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	භෝග නිෂ්පාදනයේ දී ගොවියන් සඳහා සාධාරණ ආදායමක් සහ පාරිභෝගිකයින් සඳහා දැරිය හැකි මිලක් සුරක්ෂිත වන පරිදි කෘෂි නිෂ්පාදන අතිරික්ත අවම කිරීමටත්, මිල උද්ධමනය අවම කිරීමටත් මෙම බැඳීම දායක වෙයි. මෙම විද්‍යුත් පද්ධතිය විසින් වෙනත් තොරතුරු පද්ධතීන් මගින් ලබා දෙන විසිරී ඇති කෘෂිකාර්මික තොරතුරු එක් පද්ධතියක් ලෙස එක් රැස් කර එවැනි තොරතුරු වෙත ගොවියන්, කෘෂිව්‍යාපාරික මෙහෙයවන්නන්, නිලධාරීන් සහ ප්‍රතිපත්ති සකසන්නන් හට ඇති ප්‍රවේශය වර්ධනය කෙරෙනු ඇත. කෘෂිකර්මය පදනම් කරගත් ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සහ මිල තොරතුරු වෙත පහසු ප්‍රවේශයක් සැලසීම තුලින් කෘෂිකාර්මික අලෙවිකරණයෙහි ඇති අකාර්යක්ෂමතාවයන් අඩුවනු ඇත. මෙම බැඳීම ගොවියන් සඳහා පරිශීලක මිත්‍රශීලී ජංගම යෙදුම් සහයෙන් යුත් තොරතුරු ව්‍යාප්ත කිරීමේ උප පද්ධතියක් සහ මාර්ගගත දැන්වීම් උප පද්ධතියක් නම් වූ උප අංග 2ක් සහිත විද්‍යුත් පද්ධතියක් සපයනු ඇත. කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍රය සඳහා පොදු වේදිකාවක් නිර්මාණය වනු ඇති අතර ඒ තුළ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙහි අනෙකුත් ප්‍රධාන තොරතුරු පද්ධති මගින් උත්පාදනය කරනු ලබන භෝග අනාවැකි තොරතුරු, බීජ උපයෝජ්‍යතාවය, දේශගුණික හා කාලගුණික තොරතුරු, පළිබෝධක පරීක්ෂණ, පාංශු වාර්තා පද්ධති හා මිල තොරතුරු යනාදී වාර්තා සහ තොරතුරු අඩංගු වේ. දැනටමත් වගා කර ඇති ප්‍රමාණයන්, නිර්දේශිත භෝග සහ ප්‍රභේදයන්, කෘෂි යෙදවුම් උපයෝජ්‍යතාවය, තාක්ෂණික උපයෝජ්‍යතාවය, උපදෙස් ලබාගැනීමට සම්බන්ධ කරගතයුතු නිලධාරියා ආදී තොරතුරුද මෙම වේදිකාව මගින් සැපයේ. තවද, කෘෂිකාර්මික අලෙවිකරණයට සහය වීම සඳහා මාර්ගගත දැන්වීම් ක්‍රමයක් නිර්මාණය කරනු ලබන අතර ඇන්ඩ්‍රොයිඩ් යෙදවුමක් මගින් ගොවීන්ට ඒ වෙත ප්‍රවේශ වී දැන්වීම් පළ කිරීමට හැකිවේ.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරිත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	කෘෂිකාර්මික තොරතුරු කෙරේ ඇති ප්‍රවේශන හැකියාව විද්‍යුත් පද්ධතිය මගින් වර්ධනය බැවින් **තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශය** යන විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරිත්ව අගය මෙම බැඳීම මගින් වැඩිදියුණු කෙරේ. කෘෂිකාර්මික ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සම්බන්ධ තොරතුරු ව්‍යාප්තිය සඳහා පහසුකම් සැලසීම හේතුවෙන් මෙම බැඳීම හරහා ගොවියන් සඳහා මිල තොරතුරු පිළිබඳ **විනිවිදභාවය** ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.
අමතර විස්තර	හදිසි ආහාර ආනයනයන් සම්බන්ධයෙන් වෙළඳ කටයුතු සම්බන්ධ අමාත්‍යාංශයට තීරණ ගැනීම සඳහා මෙම බැඳීම මගින් පහසු වේ. එමෙන්ම, මෙමගින් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ "අපි වවලයි අපි කන්නේ" යන කෘෂිකර්ම වැඩසටහනට දායක වීමටත්; තිරසර ශ්‍රී ලංකාවක්: දැක්ම සහ උපාය මාර්ගික ගමන් මග කෙටුම්පතෙහි සහ 2025 දැක්මෙහි දැක්වෙන නිර්දේශ සහ බැඳීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් මෙම බැඳීම සහය වේ.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය	අවසන් දිනය
1. ගොවියන් හට භෝග වගා සහ භෝග අනාවැකි තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාකාරී සහ යාවත්කාලීන දත්ත පද්ධති තිබීම.	දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී	2021 ජුනි
2. භෝග නිර්දේශනය , බීජ උපයෝජ්‍යතාවය, තාක්ෂණික උපයෝජ්‍යතාවය සහ උපදෙස් හා වෙළඳපොල විස්තර ලබාගැනීමට සම්බන්ධ කරගතයුතු දේශීය නිලධාරියා පිළිබඳ තොරතුරු ආදිය ලබා ගැනීම සඳහා තීරණ ගැනීමේ සහායක මෙවලමක් ලෙස විද්‍යුත් කෘෂිකාර්මික පද්ධතියක් ස්ථාපනය කරනු ඇත. පවතින දත්ත පද්ධති යාවත්කාලීන කිරීම, ඒවා විද්‍යුත් කෘෂිකාර්මික පද්ධතිය හා සම්බන්ධ කිරීමට යෙදුම් ක්‍රමලේඛ අතුරු මුහුණත් නිර්මාණය කිරීම සහ අවශ්‍ය වන්නේ නම් නව දත්ත පද්ධති නිර්මාණය කිරීම.	2019 මාර්තු	2021 ජුනි
3. වගාකරුවන් හට භෝග නිෂ්පාදන පිළිබඳව දෛනික මිල ලැයිස්තු ලබාගැනීම සඳහා දත්ත පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම	2019 මාර්තු	2021 ජුනි
4. කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍රයේ ගැණුම්කරුවන් සහ විකුණුම්කරුවන් සම්බන්ධ කිරීම සඳහා සහ දේශීය සහ අන්තර්ජාතික කෘෂිකර්ම වෙළඳපොල ගවේෂණය කිරීමේ හැකියාව ඇති වෙබ්/ ජංගම යෙදවුමක් පදනම් කරගත් සේවාවක් නිර්මාණය කිරීම	2019 මාර්තු	2021 ජුනි
5. තොරතුරු තාක්ෂණ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ ධාරිතා වර්ධනය	2019 මාර්තු	2021 ජුනි

<table>
<tr><th colspan="3">සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු</th></tr>
<tr><td colspan="2">ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම</td><td>එස් පෙරියසාමි මහතා</td></tr>
<tr><td colspan="2">තනතුර, දෙපාර්තමේන්තුව</td><td>අධ්‍යක්ෂ (තොරතුරු හා සන්නිවේදන)</td></tr>
<tr><td colspan="2">විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය සහ දුරකථන අංකය</td><td>විද්‍යුත් තැපෑල : periyasamy.doa@gmail.com
ස්ථාවර දුරකථනය : 081 2030040</td></tr>
<tr><td rowspan="2">සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්</td><td>රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්</td><td>කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව; ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව; පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව; ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය; හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය (HARTI); තොරතුරු තාක්ෂණ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ආයතනය (ICTA); ශ්‍රී ලංකා හදබිම අධිකාරිය</td></tr>
<tr><td>සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන, පුද්ගලික අංශය, බහුපාර්ශවීය අංශ හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී කමිටු</td><td>අදාල සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන</td></tr>
</table>

බැඳීම #8

2020 වර්ෂ අවසානය වන විට හඳුනාගත් අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් 3200 ක් සඳහා නිවාස වෙන් කිරීම සම්බන්ධයෙන් තීරණ ගැනීමේ දී අබාධිත ප්‍රජාවගේ සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම

2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**නිවාස හා ඉදිකිරීම් විෂය භාර අමාත්‍යාංශය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මගින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	ජනගහනයෙන් මිලියන 1.6ක් (8.7%) පමණ වන ආබාධිත ප්‍රජාව බොහෝ ආර්ථික දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ දෙයි. මිලියන 1.1ක් පමණක් වන ආබාධිත පුද්ගලයන්ගෙන් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වන්නේ 29% පමණි. ආබාධිත පුද්ගලයින් අතර විරැකියාව සහ දරිද්‍රතාවය අධිකව පවතී. වැටුප් රැකියාවක් හෝ ස්වයං රැකියාවකට අවස්ථාවන් අඩු බැවින් ඔවුන්ගේ අදායම් උත්පාදනය සීමා වී ඇත. ආර්ථිකමය උපක්‍රම නොමැතිවීම හේතුවෙන් විශාල පිරිසකට නිවසක් සතුවීම හෝ එමගින් ස්වශක්තිය ගොඩනගා ගැනීම සහ සුරක්ෂිත වීමට ඇති අවස්ථාවන් අහිමි වී ඇත. නිවාස නොමැති වීමට තවත් හේතූන් ලෙස රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශවල මූල්‍ය සංවිධාන වෙතින් ලබා දෙන නිවාස ණය යෝජනා ක්‍රම වෙත ප්‍රවේශ වීමට ඇති අවස්ථාවන් සීමිත වීම; ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ පවුල් සඳහා නිවාස වෙනුවෙන් රජයේ ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමක් නොමැති වීම; රජයේ නිවාස ව්‍යාපෘතීන් තුල ආබාධිත මිත්‍රශීලී නිවාස පහසුකම් නොමැතිවීම සහ ආබාධිත සහ දිළිඳුභාවය නිසා රජය බලාපොරොත්තුවන පරිදි ශ්‍රම දායකත්වය ලබා දීමට නොහැකි වීම ආදිය වේ. සමාජයේ පවතින විවිධ බාධාවන් විසින් ද තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලීන්වලදී ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ සහභාගීත්වය වළක්වාලයි.
බැඳීම කුමක්ද?	මෙම බැඳීමේ අරමුණ වන්නේ වසර 2020 වන විට හඳුනාගත් අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් 3200ක් වෙනුවෙන් ආබාධිත මිත්‍රශීලී වූ නිවාස පහසුකම් සැලසීම හරහා ඔවුන් මුහුණපාන ආර්ථික හා සමාජීය දුෂ්කරතාවයන් අවම කිරීම වේ.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	වසර 2020 වන විට ආබාධිත ප්‍රජාව සඳහා නිවාස ලබා දීම පිණිස නිවාස හා ඉදිකිරීම් අමාත්‍යාංශය විසින් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ඉල්ලුම් කරනු ඇත. ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ නිවාස ගැටළු විසඳීමට සහ එම ක්‍රියාවලිය අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා සියළු පාර්ශවයන්ගේ සහභාගීත්වය අනිවාර්ය වන පරිදි ජාතික නිවාස මෙහෙයුම් කමිටුවක් පත් කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අපේක්ෂා කරනු ඇත. නිවාස වැඩසටහන සියළු පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් දිස්ත්‍රික් මට්ටමෙන් ක්‍රියාත්මක වන අතර එය කාර්තුමය වශයෙන් අධීක්ෂණය කෙරෙනු ඇත. එවන් පහසුකම් සැපයීම තුලින් ආන්තික ප්‍රජාවගෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක්හට ස්වශක්තිය සලසා ගැනීමටත් සුරක්ෂිත විම සඳහාත් සවිබලගැන්වෙනු ඇත.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	රජයේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සහ අධීක්ෂණය කිරීමට ආබාධිත පුරවැසියන්ට හැකිවන බැවින් මෙමඟින් **පුරවැසි සහභාගීත්වය** සහ **විනිවිදභාවය** ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.
අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම හරහා, ශ්‍රී ලංකාව තුල ආබාධිත පුරවැසියන් පිළිබඳ නීති සම්පාදනය; මානව හිමිකම් පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (2017 – 2021) හි විධිවිධානයන්; තිරසර ශ්‍රී ලංකාවක්: දැක්ම සහ උපාය මාර්ගික ගමන් මග කෙටුම්පතෙහි සහ 2025 දැක්මෙහි දැක්වෙන නිර්දේශ සහ බැඳීම්; හරස් කැපුම් තිරසර සංවර්ධන ඉලක්කයන්හි ඇති ආබාධිත පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් සඳහා වූ අරමුණු ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය:	අවසන්වන දිනය:
1. 2020 වන විට නිවාස අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමේ අරමුණින් ආබාධිත පුරවැසියන් සඳහා නිවාස ලබා දීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් සකසා ඒ සඳහා විශේෂ අයවැය වෙන්කිරීමක් නිශ්චිත කර ගැනීම.	2019 මාර්තු	2019 මැයි

2. ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ නිවාස ගැටළු විසඳීමට සහ එම ක්‍රියාවලිය අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා සියළු පාර්ශවයන්ගේ සහභාගීත්වය ලැබෙන පරිදි ජාතික නිවාස මෙහෙයුම් කමිටුවක් පත් කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීම. මෙහෙයුම් කමිටු සාමාජිකත්වය තුල ආබාධිත පුද්ගලයින් ද ඇතුලත්වනු ඇත.	2019 මැයි	2019 මැයි
3. දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමෙන් අදාළ පාර්ශවයන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් මෙම නිවාස ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරේ.	2019 ජූලි	2021 පෙබරවාරි
4. නිවාස ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය කාර්තුමය වශයෙන් අධීක්ෂණය කෙරෙයි.	කාර්තුමය වශයෙන්	2021 අගෝස්තු

<table>
<tr><th colspan="3">සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු</th></tr>
<tr><td colspan="2">ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම</td><td>එම් අයි ඒ වහබ්දීන් මහතා (අධ්‍යක්ෂ)
එච් එස් ඩී ජයතිලක මෙය (සහකාර අධ්‍යක්ෂ)</td></tr>
<tr><td colspan="2">තනතුරදෙපාර්තමේන්තුව ,</td><td>ආබාධිත පුද්ගලයන් සඳහා වන ජාතික ලේකම් කාර්යාලය</td></tr>
<tr><td colspan="2">විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය හා දුරකථන අංකය</td><td>අධ්‍යක්ෂ - 0718014077, miawahabdeen@yahoo.com
සහකාර අධ්‍යක්ෂ - 0775860598</td></tr>
<tr><td rowspan="2">සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්</td><td>රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්</td><td>ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය; සමාජ සුභසාධන විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; ආබාධිත පුද්ගලයන් සඳහා වන ජාතික ලේකම් කාර්යාලය; මුදල් අමාත්‍යාංශය; ස්වදේශ කටයුතු විෂය භාර අමාත්‍යාංශය</td></tr>
<tr><td>සිවිල් සමාජයීය සංවිධානපුද්ගලික , බහුපාර්ශවීය ,අංශය අංශ හා අනෙකුත් යාකාරී කමිටුක්‍රි</td><td>Disability Organisations Joint Front (DOJF)</td></tr>
</table>

බැඳීම #9

ආබාධිත සහිත පුද්ගලයින්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියට (*UNCRPD*) අනුකූලව පුරවැසි සහභාගීත්වය ද සහිතව ආබාධිත පුරවැසි අයිතිවාසිකම් පනත් කෙටුම්පත සකසා 2020 වන විට එය පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීතිගත කිරීම	
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31	
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**සමාජ සුභසාධනය විෂය භාර අමාත්‍යාංශය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මගින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක් ද?	සමාජයේ අනෙක් පුරවැසියන්ට සමාන අයිතිවාසිකම් හා වරප්‍රසාද, ආබාධිත පුද්ගලයින් විසින් අත් නොවිඳියි. සමාජයේ පවතින භෞතික හා මානසික අවහිරයන් හේතුවෙන් ද අනෙකුත් පුරවැසියන් අත්විඳින්නා වූ හිමිකම් ඔවුන්ට අහිමිව ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ මිලියන 1.6ක් (8.7%ක්) වන පුද්ගලයින් ආබාධිත වේ. ආබාධිත පුද්ගලයින් පිළිබඳව පවතින නීතිය, එනම් 1996 අංක 28 දරණ පනත, අධ්‍යාපනය සහ රැකියා වෙත ප්‍රවේශය සහ පොදු ස්ථානයන් වෙත භෞතිකව ප්‍රවේශ වීම යන කරුණුවලට පමණක් සීමා වී ඇත. ආබාධිත සහිත පුද්ගලයින්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතිය (UNCRPD) 2016 අපරානුමත කිරීමත් සමඟ එම සම්මුතියට අනුකූලව දේශීය නීති සම්පාදනය සඳහා රජය වගවිය යුතුය. කෙසේ නමුත් යෝජිත ආබාධිත අයිතීන් පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පත, වෙන් වූ යාන්ත්‍රණ ද්විත්වයකින් තොරව සකසා ඇත. එනම්, UNCRPD හි 33 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව, 1) ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සම්බන්ධීකරණය සහ 2) ස්වාධීන අධීක්ෂණය ලෙස වෙනම යාන්ත්‍රණ 2කින් තොර වේ.
බැඳීම කුමක්ද?	UNCRPD සම්මුතියට අනුකූල වන සංශෝධිත පනතක් පුරවැසි මත විමසීම් පදනම් කරගනිමින් සමාජ සුභසාධන හා ප්‍රාථමික කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය විසින් සැකසීම මෙම බැඳීමෙහි අරමුණ වේ.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	UNCRPD 33 වගන්තිය අනුව ආබාධිත පුද්ගලයින් සම්බන්ධ පනතෙහි වෙන් වූ යාන්ත්‍රණ 2ක්; එනම් 1) ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සම්බන්ධීකරණය සහ 2) ස්වාධීන අධීක්ෂණය ඇතිවීම තුලින් ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ ජීවන තත්වය වර්ධනය වනු ඇත. ආබාධිත මිත්‍රශීලී සන්නිවේදන ක්‍රමයන් ඔස්සේ මෙම පනත් කෙටුම් පත වෙත පිවිසීමට ආබාධිත පුද්ගලයින්ට හැකිවනු ඇත. ආබාධිත පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව අවධාරණය කරමින් සංශෝධිත ආබාධිත පුරවැසි අයිතිවාසිකම් පනතේ විධිවිධාන පිළිබඳව දිවයින පුරා පුරවැසියන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දියත් කෙරෙනු ඇත.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	ආබාධිත පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා නීති සම්පාදනය කෙරෙහි දායක වන බැවින් මෙම බැඳීම හරහා **මහජනයා වෙත වගවීම** යන කරුණ ප්‍රවර්ධනය කරයි.
අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම හරහා, මානව හිමිකම් පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (2017 – 2021) හි විධිවිධානයන්,ශ්‍රී ලංකාව තුල ආබාධිත පුරවැසියන් පිළිබඳ නීති සම්පාදනය; තිරසර ශ්‍රී ලංකාවක්: දැක්ම සහ උපාය මාර්ගික ගමන් මග කෙටුම්පතෙහි සහ 2025 දැක්මෙහි දැක්වෙන නිර්දේශ සහ බැඳීම්; හරස් කැපුම් තිරසර සංවර්ධන ඉලක්කයන්හි ඇති ආබාධිත පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් සඳහා වූ අරමුණු ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය:	අවසන් දිනය:
1. විෂය භාර අමාත්‍යාංශය විසින් පවතින ආබාධිත පුරවැසි අයිතිවාසිකම් පනත් කෙටුම්පත ආබාධිත සහිත පුද්ගලයින්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියට (*UNCRPD*) අනුකූලව පුරවැසි අදහස් විමසීමක් හරහා සංශෝධනය කිරීම.	දැනටමත් ආරම්භකර ඇත	2019 මැයි
2. කෙටුම්පත පිළිබඳව විකල්ප ක්‍රම මගින් ආබාධිත පුරවැසියන් හට අදහස් සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීමට හැකිවන පරිදි කටයුතු සැලසීම. (බ්‍රේල් ක්‍රමය, හස්ත සංඥා ක්‍රම ආදී වශයෙන්)	2019 දෙසැම්බර්	2020 අප්‍රේල්

3. පාර්ලිමේන්තු අනු කමිටුව විසින් කෙටුම්පත අනුමත කිරීම සහ සංශෝධිත පනත් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුව විසින් නිතීගත කිරීම	2020 මැයි	2020 සැප්තැම්බර්
4. අමාත්‍යාංශය විසින් ආබාධිත පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව අවධාරණය කරමින් සංශෝධිත ආබාධිත පුරවැසි අයිතිවාසිකම් පනතේ විධිවිධාන පිළිබඳව දිවයින පුරා පුරවැසියන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දියත් කිරීම.	2020 ඔක්තෝබර්	2021 පෙබරවාරි

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු		
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		එම් අයි ඒ වහබ්දීන් මහතා (අධ්‍යක්ෂ) එච් එස් ඩී ජයතිලක මෙය (සහකාර අධ්‍යක්ෂ)
තනතුරදෙපාර්තමේන්තුව ,		ආබාධිත පුද්ගලයන් සඳහා වන ජාතික ලේකම් කාර්යාලය
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය		අධ්‍යක්ෂ - 0718014077, miawahabdeen@yahoo.com සහකාර අධ්‍යක්ෂ - 0775860598
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	ආබාධිත සහිත පුද්ගලයින් සඳහා වන ජාතික ලේකම් කාර්යාලය; මුදල් අමාත්‍යාංශය; ස්වදේශ කටයුතු විෂය භාර අමාත්‍යාංශය
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන , ,පුද්ගලික අංශය බහුපාර්ශවීය අංශ හා අනෙකුත් යාකාරී කමිටුක්‍රි	*Disability Organisations Joint Front (DOJF)*

බැඳීම #10

ආපදා කළමනාකරණ විෂයභාර අමාත්‍යාංශය විසින් සහභාගීත්ව අන්දමකින් යුතුව ආපදා අවමකරණ ක්‍රියාදාමයන් හඳුනා ගැනීම, සකස් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පසුවිපරම් කිරීම
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**ආපදා කළමනාකරණ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මඟින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	මෑත කාලයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ කාලගුණික හා දේශගුණික රටාව සැලකිය යුතු අන්දමින් වෙනස් වී ඇති අතර අධික වර්ෂාපතනය, ගංවතුර, නාය යෑම්, නියඟ හා අකුණු සැර වැදීම් ආදී ආපදාවන් හි වර්ධනයක් දක්නට ලැබේ. සැලකිය යුතු පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාවක්, විශේෂයෙන්ම ජනගහනයේ අඩු ධන පාන්තික කොට්ඨාසයන් හි පුද්ගලයන්, බිම් මට්ටමින් පවතින ආපදා පෙරසූදානම ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් නැවත නැවතත් මෙම ආපදා අවස්ථාවන්වල දී දැඩි බලපෑමට ලක් වේ. මෑත අතීතයේ දී ස්වභාවික ආපදා හේතුවෙන් වන ජීවිත හානි, තුවාළ වීම් හා දේපළ හානි ආදිය වැඩි වී ඇත. ආපදා අවදානම වැඩිවීම නිසා පුරවැසියන් මත මහත් වූ ආර්ථික හා සමාජයීය බරක් පැවරෙන අතර සපයනු ලබන සහන හා මූල්‍ය ආධාර මතද පීඩනයක් එල්ල වේ.
බැඳීම කුමක්ද?	ආපදා කළමනාකරණ විෂයභාර අමාත්‍යාංශය සහ ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය විසින් අවශ්‍යතාවයන් හඳුනා ගැනීමට, පවතින ආපදා පෙරසූදානම් ක්‍රමවේදයන් සමාලෝචනය කිරීමට සහ ආපදා කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශන සැකසීම සඳහා ප්‍රජාවන්, බලපෑමට ලක්වූවන් සහ අනෙකුත් පාර්ශවයන් සමඟ එක්ව කටයුතු කරනු ඇත. මාර්ගෝපදේශන ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් සියළු පාර්ශවයන් වෙත පුහුණුව ලබා දෙනු ඇත. දිස්ත්‍රික්ක, ප්‍රාදේශීය සහ ග්‍රාම සේවා වසම් මට්ටමින් ආපදා පෙර සූදානම් සැලසුම් සැකසීමේ දි ප්‍රජාව ද ඒ සඳහා දායකත්වය දෙනු ඇත. පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පණිවුඩ ව්‍යාප්ත කිරීමේ පද්ධතියක් ස්ථාපනය කෙරෙනු ඇත. පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් කෙටි පණිවුඩ මාර්ගයෙන් හඳුනාගත් ප්‍රජා නායකයින් වෙත යොමු කෙරෙන අතර, ඔවුන් හරහා අනෙකුත් පුද්ගලයින් දැනුවත් කෙරෙනු ඇත. එක් එක් අමාත්‍යාංශය විසින් ද, දිස්ත්‍රික්ක, ප්‍රාදේශීය සහ ග්‍රාම සේවා වසම් මට්ටමේ ආපදා පෙර සූදානම් සැලසුම් පදනම් කරගනිමින් රජයේ ප්‍රතිචාර යාන්ත්‍රණයද අන්තරගතවන පරිදි පුළුල් ආපදා පෙර සූදානම් වැඩසටහනක් සැකසීම සඳහා සම්බන්ධ වනු ඇත.
මෙම මහජනගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	මෙම බැඳිම මගින් පුළුල් ආපදා පෙරසූදානම් සැලසුම්, ආපදා කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශන, පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම තුලින් ස්වභාවික ආපදාවන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ජාතික සූදානම සහ ප්‍රජා ධාරිතාවය වැඩි දියුණු කෙරේ. ආපදා හේතුවෙන් ඇති වන ජීවිත හානි, තුවාළ වීම් හා දේපළ හානි අවම කරගත හැකි අතර එමගින් රජය සහ ප්‍රජාවන් මත ආපදාවන්හි බලපෑම හේතුවෙන් ඇතිවන ගැටළු අඩුකර ගත හැක. සමස්තයක් වශයෙන් ගත්කල ආපදා අවම කිරිමේ ක්‍රියාකාරකම් හඳුනාගැනීම, සැලසුම්කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ප්‍රජා මැදිහත් වීම, ආපදා කළමනාකරණ කටයුතුවල ඵලදායීතාවය වැඩිකිරීම සඳහා මෙන්ම පුරවැසියන් මත ඇති පීඩනය අඩුකිරීමට ද වැදගත් සාධකයක් වනු ඇත.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	මෙම බැඳිම මගින් පුරවැසියන් වෙත ඔවුන්ගේ ජීවිත කෙරෙහි බලපාන තීරණාත්මක අංශ සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමට මෙන්ම එම සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ද සහභාගිවීමට අවස්ථාව සැලසෙන බැවින් **පුරවැසි සහභාගිත්වය** ප්‍රවර්ධනය වන අතර පුරවැසියන් විසින් **තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීම** පිළිබඳව ද මෙයින් ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.
අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම මගින් 2005 ආපදා කළමනාකරණ පනත; තිරසර ශ්‍රී ලංකාවක්: දැක්ම සහ උපාය මාර්ගික ගමන් මග කෙටුම්පතෙහි සහ 2025 දැක්මෙහි දැක්වෙන නිර්දේශ සහ බැඳීම්; හරස් කැපුම් තිරසර සංවර්ධන ඉලක්කයන්හි ඇති ආපදා වළක්වා ගැනිම හා ආපදාවන්වලට ඔරොත්තු දීම සඳහා වූ අරමුණු ක්‍රියාත්මක කිරිම වඩා ශක්තිමත් කරයි.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය	අවසන් දිනය
1. ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය විසින් බලපෑමට ලක්වූවන්, ප්‍රජා මූල සංවිධාන සහ අනෙකුත් පාර්ශවයන් ඇතුළත්වන පරිදි පවත්වන අදහස් විමසීමේ ක්‍රියාවලියක් මගින් පවතින ආපදා පෙර සූදානම් සැලසුම් සමාලෝචනය කිරීම	2019 අප්‍රේල්	2020 සැප්තැම්බර්
2. දිස්ත්‍රික්ක, ප්‍රාදේශීය සහ ග්‍රාම සේවා වසම් මට්ටමින් ආපදා පෙර සූදානම් සැලසුම් සැකසීම සඳහා ප්‍රජාව සහ අනෙකුත් පාර්ශවයන්ගේ දායකත්වය පහසු කරලීම ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය විසින් සිදු කෙරෙනු ඇත.	2019 ඔක්තෝබර්	2020 ජූනි
3. බලපෑමට ලක්වූ/ අවදානම් කණ්ඩායම් සම්බන්ධ කරගනිමින් පවත්වනු ලබන අදහස් විමසීමේ ක්‍රියාවලියක් හරහා ආපදා කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශන සකසනු ලැබේ. අවශ්‍යතාවයන් හඳුනා ගැනීම සඳහා සියළුම පාර්ශවයන් සමඟ අදහස් විමසීම් රැස්වීම් පවත්වනු ලැබේ. මාර්ගෝපදේශන පිළිබඳව ප්‍රචාරය කරනු ලබන අතර එකී මාර්ගෝපදේශන ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ පාර්ශවයන් පුහුණු කරනු ඇත.	2019 අප්‍රේල්	2020 නොවැම්බර්
4. බිම් මට්ටම දක්වා පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පණිවුඩ ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා සාර්ථක ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපනය කෙරෙනු ඇත. පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් කෙටි පණිවුඩ මාර්ගයෙන් හඳුනාගත් ප්‍රජා නායකයින් වෙත යොමු කෙරෙන අතර, ඔවුන් හරහා අනෙකුත් පුද්ගලයින් දැනුවත් කෙරෙනු ඇත.	2019 ඔක්තෝබර්	2020 ජූනි
5. දිස්ත්‍රික්ක, ප්‍රාදේශීය සහ ග්‍රාම සේවා වසම් මට්ටමේ ආපදා පෙර සූදානම් සැලසුම් පදනම් කරගනිමින් එක් එක් අමාත්‍යාංශය විසින් රජයේ ප්‍රතිචාර යාන්ත්‍රණයද අන්තර්ගතවන පරිදි පුළුල් ආපදා පෙර සූදානම් වැඩසටහනක් සැකසීම	2020 ජූලි	2020 නොවැම්බර්

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු		
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		ආචාර්ය එස් අමලනාදන් මහතා
තනතුර, දෙපාර්තමේන්තුව		අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ආපදාකළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය, වාරිමාර්ග, ජල සම්පත් සහ ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය සහ දුරකථන අංකය		විද්‍යුත් තැපෑල : dg@dmc.gov.lk ස්ථාවර දුරකථනය : 0112136100 ජංගම දුරකථනය : 0773957896
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	ජාතික ආපදා සහන සේවා මධ්‍යස්ථානය; ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය; වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව; කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව; මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය; වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව; ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන, පුද්ගලික අංශය, බහුපාර්ශවීය අංශ හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී කමිටු	

බැඳීම #11

පරිසර විෂයභාර අමාත්‍යාංශය විසින් සහභාගීත්ව ආකාරයකින් දේශගුණික විපර්යාස අභියෝගයන් ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තියට සහ පනතට සවිස්තරාත්මකව ඇතුලත් කිරීම

2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**පරිසර විෂය භාර අමාත්‍යාංශය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මඟින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	පසුගිය දශකයක් වැනි කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාව දරුණු කාලගුණික තත්වයන්ට මුහුණ දුන් අතර දීර්ඝ කාලීනව පවතින නියං, ගංවතුර සහ නාය යෑම් වැනි සිද්ධීන් කාලයත් සමඟ වර්ධනය වෙමින් උග්‍ර ගැටළු බවට පත්ව ඇත. දේශගුණය ආශ්‍රිත උවදුරු රට පුරාම සැලකිය යුතු අන්දමින් බලපාන අතර විශේෂයෙන්ම ආපදා ඇතිවීමේ ප්‍රවණතාවය ඉහළ දිස්ත්‍රික්කයන්හි දුප්පත් ජනතාව මෙන්ම ග්‍රාමීය කෘෂිකාර්මික ජනගහණය මින් බලපෑමට ලක්වේ. මධ්‍යම හා දීර්ඝකාලීන සංවර්ධන සැලසුම් වෙනුවෙන් වෙන් කරන ලද රාජ්‍ය මුදල්, ස්වභාවික ආපදා හේතුවෙන් වන ජීවිත හානි හා ජීවනෝපාය අහිමිවීම්, දේපළ හානි හා අවතැන්වීම් ආදිය වෙනුවෙන් සපයනු ලබන සහන හා මූල්‍ය ආධාර වෙත යොමු කිරීමට සිදුවීම නිසා රාජ්‍ය මුදල් මතද පීඩනයක් එල්ල වේ. ඇතැම් ආපදාවන් ඇතිවීමට හේතු වී ඇත්තේ දේශගුණික විපර්යාසයන් පිළිබඳව සැලකිල්ලක් නොදක්වමින් අනුචිතව සිදුකරන ලද සැලසුම් ක්‍රියාවලීන් හේතුවෙනි. දැනට භාවිතාවන ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සහ පනත මගින් ප්‍රමාණවත් පරිදි දේශගුණික විපර්යාස සම්බන්ධ ගැටළු ආමන්ත්‍රණය නොවේ.
බැඳීම කුමක්ද?	පවතින ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සහ පනතෙහි දේශගුණික විපර්යාසයන් පිළිබඳව විශේෂයෙන්ම අවධානය යොමු කිරීම සඳහා සහ දේශගුණික විපර්යාසයන්වලට අනුවර්තනය වීමට සහ ඒවා අවම කරගැනීම සඳහා නිර්දේශ සැකසීම මෙම බැඳීම මගින් අරමුණු කෙරේ. දේශගුණික විපර්යාසයන්වලට අවධානය යොමු කරමින් ඒ සඳහා අනුවර්තනය වීමට සහ අවම කිරීමට නිර්දේශ සැකසීමට හැකිවන පරිදි සියළු පාර්ශවයන් සමග සාකච්ඡාකොට පවතින ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සහ පනත සමාලෝචනය කර සංශෝධනය කිරීමට පරිසරය විෂයභාර අමාත්‍යාංශය විසින් කටයුතු කරනු ඇත.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	දැනට පවතින ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සහ පනත 2003 මගින් ප්‍රමාණවත් පරිදි දේශගුණික විපර්යාස සම්බන්ධ ගැටළු ආමන්ත්‍රණය නොවන බව හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව මෙම බැඳීම හරහා දේශගුණික විපර්යාස සම්බන්ධයෙන් පුළුල් ලෙස අවධානය ලක්වන පරිදි ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සහ පනත සංශෝධනය කෙරෙනු ඇත. දේශගුණික විපර්යාසයන් හේතුවෙන් ඇතිවන අවදානම සැලකිල්ලට ගනිමින්, විශේෂයෙන්ම දරිද්‍ර හා අවදානම් කණ්ඩායම් මත ඇතිවන බලපෑම අඩුකිරීම පිණිස පරිසර ආරක්ෂණය සහ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා ඉහළ මට්ටමේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවයක් මේ තුලින් ලැබෙනු ඇත. තවද, ආපදා වළක්වා ගැනීම සහ අපහසුතාවයන් මග හරවා ගැනීමට හැකිවන සේ කෙටි, මධ්‍යම හා දීර්ඝ කාලීන ලෙස දේශගුණය වෙනස් වන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ තොරතුරු සැලසුම් කිරීමේ සහ තීරණ ගැනීමේ නිරත පුද්ගලයින් සතුව තිබිය යුතුය.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	රජයේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේ දී පුරවැසි හඬට ඉඩකඩ සැලසීම සහ පුරවැසි ජීවිත කෙරෙහි බලපාන රජයේ තීරණ ගැනිම්වලදී තම අදහස් එයට එක් කිරීමට අවස්ථාවන් ලබා දීම නිසා මෙම බැඳීම හරහා **පුරවැසි සහභාගීත්වය** ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

අමතර විස්තර	මොන්ට්‍රියෙල් සන්ධානය යටතේ ඇති අවශ්‍යතාවයන් සියල්ල ශ්‍රී ලංකාව විසින් සපුරා ඇති අතර තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක 13 සහ ඍජුව සහ වක්‍රව දේශගුණික විපර්යාසය කෙරෙහි බලපාන අනෙකුත් ඉලක්ක සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කෙරේ. දේශගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් මතුවන තර්ජන කෙරෙහි ගෝලීය ප්‍රතිචාරය ශක්තිමත් කරන්නා වූ පැරිස් සම්මුතිය ද ශ්‍රී ලංකාව විසින් අත්සන් තබා අපරානුමත කර ඇත. මෙම බැඳීම මගින් 2005 ආපදා කළමනාකරණ පනත; තිරසර ශ්‍රී ලංකාවක්: දැක්ම සහ උපාය මාර්ගික ගමන් මග කෙටුම්පතෙහි සහ 2025 දැක්මෙහි දැක්වෙන නිර්දේශ සහ බැඳීම්; ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රවර්ධනය කෙරෙයි.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය	අවසන් දිනය
1. ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අඩුපාඩු මෙන්ම දේශගුණික විපර්යාසයන්වලට අනුවර්තනය වීම සහඅවම කරගැනීම සඳහා වැඩිදියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගැනීම සඳහා පවතින ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සමාලෝචනය කිරීමේ අරමුණින් සියළු පාර්ශවයන් සම්බන්ධකර ගනිමින් පුළුල් ලෙස සාකච්ඡා පැවැත්වීම.	2019 මාර්තු	2019 ජූනි
2. දේශගුණික විපර්යාස අංග පිළිබඳව පුළුල් අවධානයක් යොමු කරන්නාවූ නව ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තියක් සහභාගීත්ව ස්වභාවයකින් සකස් කිරීම	2019 ජූලි	2020 ජූනි

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු	
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම	මහින්ද ගුණරත්න මහතා
තනතුර, දෙපාර්තමේන්තුව	අධ්‍යක්ෂ (ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් හා මෙහෙයුම්), මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය සහ දුරකථන අංකය	විද්‍යුත් තැපැල : pmgun@gmail.com ස්ථාවර දුරකථනය : 01122034150ජංගම දුරකථනය : 0715861297

සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින ආයතන; කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව; ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය; ජාතික ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනය
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන, පුද්ගලික අංශය, බහුපාර්ශවීය අංශ හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී කමිටු	පරිසරය සම්බන්ධ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, විශ්ව විද්‍යාල ආදිය, වාණිජ මණ්ඩල

බැඳීම #12

2020 වන විට අදාළ අමාත්‍යාංශ විසින් කාන්තාවන්ට එරෙහි සියළු ආකාරයේ වෙනස්කොට සැලකීම තුරන් කිරීමේ සම්මුතියේ (CEDAW) තෝරාගත් අවසාන නිරීක්ෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා විනිවිදභාවයෙන් යුත් හා වගකිව යුතු ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපනය කිරීම.	
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31	
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**කාන්තා කටයුතු විෂය භාර අමාත්‍යාංශය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මගින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	කාන්තාවන්ට එරෙහි සියළු ආකාරයේ වෙනස් කොට සැලකීම තුරන් කිරීමේ සම්මුතිය**(CEDAW)** ශ්‍රී ලංකාව විසින් 1981 දී අපරානුමත කර ඇති අතර ඒ යටතේ ඇතැම් අවසාන නිරීක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක වීමට ශ්‍රී ලංකාව බැඳී සිටියද එහි ප්‍රගතියෙහි මන්දගාමී බවක් පෙනී යයි. CEDAW හි විධිවිධාන කාර්යක්ෂම ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම තුලින් කාන්තාවන් විසින් වර්තමානයේ මුහුණ දෙන ගැටළු බොහොමයක් අවම කිරීමට ඉඩ සැලෙසනු ඇත. නීතියේ ආවරණය නොමැතිකමින් අවිධිමත් ක්ෂේත්‍රයේ නියැලෙන කාන්තාවන්ට අසමාන වේතන ලබා ගැනීමට සිදුවී ඇත. ශ්‍රම බලකාය තුළ කාන්තා සහභාගීත්වය අඩු වීම ද තවත් ගැටළුවක් ව පවතී. එමෙන්ම කාන්තා ගෘහමූලිකයන් බොහෝ සමාජයීය, සංස්කෘතික, ආර්ථික හා දේශපාලනික ගැටළුවලට මුහුණ දෙන අතර ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් පිලියම් යෙදී නැත. විධිමත් ක්ෂේත්‍රය තුලද කාන්තාවන් විසින් සේවා ස්ථාන ආශ්‍රිත ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය අත්විඳියි. අනෙකුත් ගැටළු අතර දේශපාලන භූමිකාවේ කාන්තාවන්ගේ අඩු නියෝජනයක් පැවතීම, රජයේ ඉඩම් වෙත කාන්තාවන්ට ඇති ප්‍රවේශය අඩු වීම යනාදිය ඇතුලත් වේ.
බැඳීම කුමක්ද?	අදාළ අමාත්‍යාංශවල වැඩ සැලසුම් හරහා CEDAW සම්මුතියේ තෝරාගත් අවසාන නිරීක්ෂණ වසර 2020 වන විට සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙම බැඳීමෙහි අරමුණ වේ. මෙමගින් අවිධිමත් ක්ෂේත්‍රයේ කාන්තාවන් වෙනස්කම්වලට භාජනය වීම වැළැක්වීම, දේශපාලන භූමිකාව තුල කාන්තාවන්ගේ සහභාගීත්වය වැඩි කිරීම, කාන්තා ගෘහමූලිකයන් සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්කරණයේ දි වගවීම සහ විනිවිදභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, සේවා ස්ථාන ආශ්‍රිත ලිංගික අඩන්තේට්ටම් අවම කිරීම සහ කාන්තාවන්ට බලපාන අසාධාරණ ඉඩම් නීති ඉවත් කිරීම යනාදිය සඳහා ක්‍රියාකාරකම් වර්ධනය කරගත හැක. සේවා නියුක්තිය පිලිබඳ තනි ඒකාබද්ධ නව පනතක් හරහා කම්කරු හා වෘත්තීය සමිති සබඳතා විෂය භාර අමාත්‍යාංශය ද අවම වැටුප සඳහා යාන්ත්‍රණයක් යෝජනා කිරීමට අදහස් කරන අතර රැකියා ස්ථානයේ දී ඇතිවන වෙනස්කම් වලට එරෙහි වන්නා වූ විධිවිධානද ඇතුළත් කෙරේ.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද ?	“සමාන වටිනාකමකින් යුත් වැඩ සඳහා සමාන වැටුප්” සඳහා රීති ඇති කිරීම මගින් අවිධිමත් ක්ෂේත්‍රයේ සේවා නියුක්තියන් හට ද සමාන වටිනාකමකින් යුත් වැඩ සඳහා සමාන වේතන ලබා දීම නීතියේ පිලිසරණ තුලින් අනිවාර්ය කල හැක. පාර්ශවකරුවන්ගේ අදහස් විමසීම හා අධීක්ෂණය තුලින් මෙම අසමාන බව තුරන් කිරීමට ඇති සැලසුම් අධීක්ෂණය හා ව්‍යාප්ත කිරීමට අවශ්‍ය දැනුම ලැබෙනු ඇත. කාන්තා ගෘහ මූලිකයන්ගේ ඍජු සහභාගීත්වය ලබාගැනීම තුලින් ඔවුන්ගේ ගැටළුවලට අදාළව ප්‍රතිපත්තීන් හා සැලසුම් වඩා විනිවිදභාවයකින් හා ඵලදායි ලෙස සැකසිය හැක. විධිමත් ක්ෂේත්‍රයේ සේවා ස්ථානවල සිදුවන ලිංගික සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය අඩන්තේට්ටම් පිලිබඳ සිද්ධීන් විමසීම සඳහා පත්කරනු ලබන කමිටු මගින් අවම කළ හැක. රජයේ ඉඩම් සම්බන්ධ නීති සංශෝධනය කිරීම තුලින් කාන්තාවන්ට රජයේ ඉඩම් සඳහා ප්‍රවේශ වීමේ වැඩි අවස්ථාවන් සැලසෙනු ඇත. සිවිල් සංවිධාන සමග එක්ව මැතිවරණ නීති සංශෝධනය කිරීම මගින් පාර්ලිමේන්තුවේ කාන්තාවන් සඳහා පංගු ක්‍රමයක් ඇති කිරීම තුලින් දේශපාලන භූමිකාව තුල කාන්තාවන්ගේ සහභාගීත්වය වර්ධනය කර ගත හැක.

මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි ?	තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ දී සහභාගිවීමටත් බලපෑම් කිරීමටත් කාන්තාවන්ට, අවදානම් කණ්ඩායම්ද ඇතුළුව, විශේෂ සැලසුම් ලබා දීම හේතුවෙන් මෙම බැඳීම මගින් **පුරවැසි සහභාගීත්වය** ප්‍රවර්ධනය වේ. එමෙන්ම අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණයන් තිබීම පාර්ශවකරුවන්ට සහභාගිවීමට හැකිවීම සහ අදාල රජයේ නිලධාරීන්ට යම් තීරණ සහ උපදේශනවලට අදාළ තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීමට ඇති බැඳීම හේතුවෙන් **වගවීම** ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රවර්ධනය වේ.
අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම කාන්තාවන්ට එරෙහි සියළු ආකාරයේ වෙනස් කොට සැලකීම තුරන් කිරීමේ සම්මුතිය **(CEDAW)** ක්‍රියාත්මක කිරීමට; මානව අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම හා ප්‍රවර්දනය කිරීම සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2017 – 2021 හි අරමුණු ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය කෙරේ දායක වන තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක අංක 5 ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් සහය වේ.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය:	අවසන්වන දිනය:
1. “සමාන වටිනාකමකින් යුත් වැඩ සඳහා සමාන වැටුප්” (ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානයේ සම්මුතියෙහි 100වන බැඳීමට අනුකූලව) යන කරුණ ද ඇතුළත්ව කම්කරු හා වෘත්තීය සමිති සබඳතා විෂය භාර අමාත්‍යාංශය මගින් සේවා නියුක්තිය පිලිබඳ තනි ඒකාබද්ධ නව පනතක් කෙටුම් පත් කරනු ඇත.මෙම රීති ක්‍රියාත්මක වීම අධීක්ෂණය කිරීම සහ අවිධිමත් ක්ෂේත්‍රය තුල ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය පදනම්ව වේතන පිලිබඳ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම කම්කරු අමාත්‍යාංශය විසින් සිදුකරනු ලැබේ. ජාතික මත විමසුම් වාර්තාව ත්‍රෛභාෂාවෙන් සකසා කම්කරු අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියෙහි විවෘත දත්ත ක්‍රමවේදයකින් පළකෙරෙනු ඇත. මෙම වාර්තාවට අදාළව මහජන මතවිමසුම් පවත්වා සියළු පාර්ශවයන්ගේ මැදිහත්වීමෙන් දත්ත එක්රැස් කිරීම සිදුකරනු ඇත.	2019 මාර්තු	2020 සැප්තැම්බර්
2. කාන්තා ගෘහමූලිකයන් වැඩි ප්‍රමාණයක් සිටින දිස්ත්‍රික්කවල කාන්තා ගෘහමූලිකයන් සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ කෙටුම්පත පිළිබඳව ජාතික මට්ටමේ මහජන මත විමසීම් අදාළ අමාත්‍යාංශ සහ පුරවැසි සංවිධානයන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් සිදු කෙරෙනු ඇත. මෙම මත විමසීම් වාර්තාව කාන්තා අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියෙහි විවෘත දත්ත ක්‍රමවේදයන් හරහා ත්‍රෛභාෂාවෙන් පළකෙරෙනු ඇත. අවසන් ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් කාන්තා ගෘහමූලිකයින් වෙත ඉදිරිපත් කර ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත.	2019 මාර්තු	2020 ජූලි
3. විධිමත් ක්ෂේත්‍රය සඳහා අවම වශයෙන් අමාත්‍යාංශ 75% ක ලිංගික අඩන්තේට්ටම් වැලැක්වීම සඳහා කමිටු පිහිටුවනු ඇත. මෙම කමිටු පුහුණු කිරීම සහ ඒවා අධීක්ෂණය කිරීම කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් සිදු කරනු ඇත. මෙම කමිටුවලට අදාළ වාර්ෂික වාර්තා (වාර්තාගත සිද්ධීන්, සිද්ධීන්වල ස්වභාවය, ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග, පිඩාවට පත් පුද්ගලයන් ආරක්ෂා කිරීමට ගෙන ඇති පියවර ආදිය) අදාළ අමාත්‍යාංශ වෙබ් අඩවිවල ත්‍රෛභාෂාවෙන් පළකෙරෙනු ඇත. මෙම සියළු කමිටු වාර්තා එක්රැස් කොට එක් වාර්ෂික වාර්තාවක් ලෙස කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියේ ත්‍රෛභාෂාවෙන් පළකෙරෙනු ඇත.	2019 මාර්තු	2021 මාර්තු
4. සිවිල් සංවිධාන සමග එක්ව මැතිවරණ නීති සංශෝධනය කිරීම සහ දේශපාලන පක්ෂ සමග නිරන්තරයෙන් කටයුතු කරමින් ඔවුන් වෙත පීඩනයක් එල්ල කිරීම මගින් පාර්ලිමේන්තුවේ කාන්තාවන් සඳහා පංගු ක්‍රමයක් ඇති කිරීම තුලින් අවම වශයෙන් පාර්ලිමේන්තුවෙන් 1/3ක කාන්තා නියෝජනයක් ඇති කිරීමට කටයුතු කෙරේ. දේශපාලන පක්ෂ සමග සිදුකරන ලද මත විමසීම් පිළිබඳ වාර්තාව අමාත්‍යාංශ වෙබ් අඩවියේ භාෂා 3න්ම පළකෙරේ.	2019 ජූනි	2021 පෙබරවාරි
5. විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වයේ 2016 – 2018 සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඉදිරියට ගෙනයාමක් ලෙස අ) රජයේ ඉඩම් බෙදා දීමේදී හවුල් හිමිකාරීත්වය සඳහා අවසර දීම; ආ) ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතේ උපලේඛන 3 අහෝසි කිරීම ඇ) අනුප්‍රාප්තිය සඳහාවන අසමාන ලෙස සැලකෙන විධිවිධාන අවලංගු කිරීම සඳහා ඉඩම් නීති සංශෝධනය කිරීම	2019 මාර්තු	2020 ජූනි

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු	
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම	ස්වර්ණා සුමනසේකර මහත්මිය

තනතුරදෙපාර්තමේන්තුව ,		සභාපති, ජාතික කාන්තා කමිටුව විද්‍යුත් තැපැල : swarnasumanasekara@gmail.com ස්ථාවර දුරකථනය : 011 2187248 ජංගම දුරකථනය : 0713536007
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය හා දුරකථන අංකය		
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	කම්කරු හා වෘත්තීය සමිති සබඳතා විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව; සමාජ සවිබලගැන්වීමේ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; නීති කොමිසම; ඉඩම් විෂය භාර අමාත්‍යාංශය; ජාතික කාන්තා කමිටුව
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන , ,පුද්ගලික අංශය බහුපාර්ශවීය අංශ හා යාකාරී කමිටුඅනෙකුත් ක්‍රි	Centre for Equality and Justice, Viluthu, Centre for Policy Alternatives, Rural Women’s Front, Disability Organisation Joint Front

බැඳීම #13

ප්‍රාදේශීය සේවා සැපයුම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය සභා තුළ පුරවැසි සහභාගිත්වයෙන් යුත් කමිටු ශක්තිමත් කිරීම	
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31	
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දි මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන විෂය භාර අමාත්‍යාංශය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මගින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	ප්‍රාදේශීය සභා යනු රජයේ පළාත් පාලන පද්ධතිය තුළ පුළුල් පරාසයක මහජන සේවාවන් සපයන වැදගත් ආයතනික ව්‍යුහයකි. 1987 අංක 15 දරණ ප්‍රාදේශීය සභා පනත මගින් ප්‍රාදේශීය සභා කමිටු පිහිටුවීමටත් එමගින් තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී පුරවැසියන්ගේ සහභාගීත්වය ලබා ගැනීමටත් ඉඩ සලසා ඇත. කෙසේ වුවද වර්තමානයේ දී මෙම අවස්ථාව සභාව මගින් හෝ පුරවැසියන් විසින් උචිත ආකාරයෙන් උපයෝගී කර නොමැත. පුරවැසියන් බොහෝ දෙනෙක් තීරණ ක්‍රියාවලියෙන් තමන් බැහැර කර ඇතැයි සලකන අතර තමන් ලබන සේවාව පිළිබඳ තෘප්තිමත් නොවේ. මීට අමතරව තම ප්‍රදේශවල මතුවන විවිධ ගැටළු නිරාකරණය කිරීමට සහ ප්‍රාදේශීය සභාවල මූලික කාර්යභාරයන් පහසු කරලීම සඳහා අතිශයින් වැදගත් මෙවලම් වන අතුරු නියෝග ද ප්‍රමාණවත් ලෙස පනවා නොමැත.
බැඳීම කුමක්ද?	ප්‍රාදේශීය සභා සමග එක්ව කටයුතු කිරීමෙන් වඩා හොඳ ප්‍රතිපත්තීන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමටත් ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් සේවා සැපයීම වැඩි දියුණු කිරීමටත් පුරවැසියන් තුල ඇති හැකියාව වර්ධනය කිරීම මෙම බැඳීමෙහි අරමුණ වේ.ශ්‍රී ලංකාවේ බහුතර පුරවැසියන් ජීවත් වන්නේ ප්‍රාදේශීය සභා සීමාවන් තුල බැවින් ඔවුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් ප්‍රාදේශීය සභා කමිටු පද්ධති ශක්තිමත් කිරීමේ විශාල වැදගත්කමක් පවතී. මෙම කමිටු සඳහා සහභාගී වීම හරහා සභාව හා පුරවැසියන් අතර විධිමත් සහ නිරන්තර සාකච්ඡා මාර්ගයක් නිර්මාණය වීමට ඉඩකඩ සැලසේ. මෙවැනි වාතාවරණයක් තිබීම, තම ප්‍රජාවේ අවශ්‍යතාවයන් වෙත පුළුල් අවධානයක් යොමු කිරීමටත් අයවැය සැලසුම්කරණයේ දි හා ව්‍යාපෘති සැකසීමේ දි එම ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වීමටත් පුරවැසියන්ට ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වේ. තවද, සභාවේ පරිපාලන කටයුතු සාකච්ඡා කිරීමටත් එමගින් සභාවේ කාර්යක්ෂමතාවය සහ කාර්ය සාධනය වැඩිකිරීමටත් කමිටු රැස්වීම් දායක වේ.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	බස්නාහිර පළාතේ දිස්ත්‍රික්ක 3ම නියෝජනය වන පරිදි ප්‍රාදේශීය සභා 6ක් නියමු සභාවන් ලෙස තෝරා පුරවැසි සහභාගීත්වයෙන් කමිටු ස්ථාපනය කෙරෙනු ඇත. මෙම කමිටු ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා දැනුවත් කිරීම, තාක්ෂණික සහය හා නිපුණතාවයන් ලබා දෙනු ඇත. අවශ්‍ය අතුරු නීති උපරිමයෙන් 5ක් සහභාගීත්ව ප්‍රවේශයක් හරහා හඳුනා ගෙන කෙටුම්පත් කෙරෙනු ඇත. බස්නාහිර පළාතේ පළාත් සභා මට්ටමෙන් ප්‍රජා මණ්ඩල ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ව්‍යවස්ථාවක් සැකසෙනු ඇත. අනෙකුත් ප්‍රාදේශීය සභා, නගර සභා හා මහ නගර සභාවල මෙම අත්දැකීම් ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ සහය ලබා දීමට යාන්ත්‍රණයක් සැකෙසනු ඇත. එබැවින් ප්‍රාදේශීය සභාවල පුරවැසි සහභාගීත්වෙයන් යුත් කමිටු පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා දැඩි අවශ්‍යතාවයක් පවතින අතර ව්‍යාපෘති නිමකිරීමේ සාර්ථකත්වය සමගම නගර සභා හා මහනගර සභාවල ද එම ක්‍රියාවලිය වැඩි පරිමාණයකින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවස්ථාවක් සැලසේ.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරිත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	ප්‍රාදේශීය සභාවන්හි තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ දී නිරන්තරයෙන්ම පුරවැසියන් සහභාගි වන බැවින් මෙම බැඳීම හරහා **පුරවැසි සහභාගීත්වය** වර්ධනය වේ. එමෙන්ම සභාවේ ක්‍රියාකාරකම්, වැය විස්තර, ආදායම් එකතු කිරීම වැනි කරුණු පිළිබඳව පුරවැසියන් දැනුවත්වන බැවින් මෙමගින් **විනිවිදභාවය** වර්ධනය වේ.
අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම මගින් 1987 අංක 15 දරණ ප්‍රාදේශීය සභා පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම ශක්තිමත් කෙරේ. එමෙන්ම රට තුල පවතින තොරතුරු දැනගැනීමේ නීතිය ද මේ සඳහා පිටුවහලක් වේ.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය:	අවසන්වන දිනය:
1. බස්නාහිර පළාත තුල දිස්ත්‍රික්ක 3ම නියෝජනය වන පරිදි නියමු ප්‍රාදේශීය සභා 6ක් තෝරාගෙන එම සභාවල සාමාජිකයන් සහ පුරවැසියන් තුළ සභා කමිටු පද්ධතිය පිළිබඳ මූලික දැනුමක් ඇති කෙරේ. මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන මගින් සභා කමිටුවල පුරවැසි සහභාගීත්ව ධාරිතාවය නිරූපණය වේ.	2019 මැයි	2019 අගෝස්තු
2. පුරවැසි නියෝජනයෙන් යුත් කමිටු නියමු සභාවල ස්ථාපිත වේ. කමිටුවල ඵලදායී ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා තාක්ෂණික සහය හා කුසලතාවයන් බාහිර සම්පත්දායකයන් මගින් ලබා දෙනු ඇත.	2019 අගෝස්තු	2020 අගෝස්තු
3. සභා කමිටුවල අදහස් විමසීමෙන් යුතුව උපරිම වශයෙන් අතුරු නීති 5ක් සකසනු ඇත. බාහිර උපදේශකවරයෙකුගේ සහය ඇතිව සිදු කරනු ලබන අදහස් විමසීම් ක්‍රියාවලියකින් අවශ්‍යතාවයන් පදනම් කරගෙන මෙම අතුරු නීති හඳුනාගනු ලැබේ. බස්නාහිර පළාත් සභාවේ නීති නිලධාරීන්ගේ සහය සහිතව මෙම අතුරු නීති කෙටුම්පත් කරනු ඇත.	2019 ඔක්තෝබර්	2020 ජූනි
4. බස්නාහිර පළාතේ පළාත් සභා මට්ටමින් "ප්‍රජා මණ්ඩල" ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ව්‍යවස්ථාවක් සකසනු ඇත.	2019 ජූලි	2019 දෙසැම්බර්
5. මෙම අත්දැකීම් අනෙකුත් ප්‍රාදේශීය සභා, නගර සභා හා මහනගර සභාවල ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සහයෝගය ලබා දීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් සකසනු ඇත.	2020 ජූලි	2020 සැප්තැම්බර්

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු		
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		කේ ඒ සුභද්‍රා වල්පොල මිය
තනතුරදෙපාර්තමේන්තුව ,		ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම් (පළාත් පාලන)
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය හා දුරකථන අංකය		විද්‍යුත් තැපෑල : saslg@pclg.gov.lk ස්ථාවර දුරකථනය : 0112345971 ජංගම දුරකථනය : 0714114735
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	බස්නාහිර පළාත් සභාව; පළාත් පාලන කොමසාරිස්; බස්නාහිර පළාතේ තෝරා ගත් ප්‍රාදේශීය සභා
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන , ,පුද්ගලික අංශය හුපාර්ශවීය අංශ ා අනෙකුත් යාකාරී කමිටුකි	ශ්‍රී ලංකා පළාත් පාලන ආයතනයන්ගේ සංසදය, සිවිල් සංවිධාන, ප්‍රජාමූල සංවිධාන හා තොරාගත් පළාත් පාලන ප්‍රදේශවල පාර්ශවකරුවන්

බැඳීම #14

මගී අවශ්‍යතා සහ අදහස් මත පදනම්ව මහජන බස් ප්‍රවාහන සේවය වැඩිදියුණු කිරීම	
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31	
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**ප්‍රවාහන විෂය භාර අමාත්‍යාංශය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මගින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	මහජන ප්‍රවාහන සේවාවන් අතුරින් බහුතර සේවාව බස් ප්‍රවාහනයෙන් සැලසෙන අතර එය වර්තමානයේ පවතින මගී කිලෝමීටර ප්‍රමාණයෙන් 45% පමණ වේ. වසර කීපයක් තිස්සේ මගීන්ගේ අත්දැකීම් අනුව ඔවුන්ගේ දිනපතා ප්‍රවාහන සේවාවන් වැඩිදියුණු වී ඇත්තේ ඉතාමත් අල්ප ලෙසය. ප්‍රවාහන පහසුකම්වල අඩු ගුණාත්මකභාවය, එම පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම, මගීන් සහ ප්‍රවාහන බලධාරීන් අතර සම්බන්ධතාවයන් හා සම්බන්ධීකරණය නොමැතිකම යනාදි කරුණු හේතුවෙන් මගීන් දිනපතා ප්‍රවාහන දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ දෙයි. ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් බස් මගීන්ගේ අයිතිය සඳහා මාර්ගෝපදේශ සකසා තිබුණද ඉන් වැඩි ප්‍රමාණයකට සේවා සැපයුම් කරුවන් අනුකූල නොවේ.
බැඳීම කුමක්ද?	පුරවැසියන්ගේ ගැටළු හා අදහස් මත පදනම්ව බස් සේවාවෙහි ගුණාත්මකභාවය හා විශ්වසනීයභාවය වැඩිදියුණු කිරීම මෙම බැඳීමෙහි අරමුණ වේ.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	පළාත් සහ ජාතික ප්‍රවාහන අධිකාරීන් මගින් නියාමනය වන බස් ප්‍රවාහන සේවය සපයනු ලබන්නේ ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය විසින් ධාවනය කරනු ලබන 6000ක් වන රජයේ බස් සහ ව්‍යාපාරකරුවන්ගේ අයිතිය යටතේ වන 20000ක් පමණ වන පුද්ගලික බස් වලිනි. මගී අවශ්‍යතා සම්බන්ධව මූලික තොරතුරු එක්රැස් කිරීම සඳහා පූර්ව සමීක්ෂණයක් සිදු කෙරේ. ප්‍රවාහන තොරතුරුවලට අදාළ දත්ත පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම සියළු පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් සිදුකෙරේ.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	පුරවැසියන්ගේ ගැටළු සහ අදහස් ඉදිරිපත් කිරිමටත් ඔවුන්ගේ දුක්ගැනවිලි සඳහා පිළියම් ලබා ගැනීමටත් යාන්ත්‍රණයක් සලසා ඇති බැවින් මෙම බැඳීම හරහා **පුරවැසි සහභාගීත්වය** ප්‍රවර්ධනය වේ. එමෙන්ම වෙබ් අඩවියක් හරහා තොරතුරු එක්රැස් කිරිම හා සන්නිවේදනය සිදු කරන බැවින් එමගින් **විවෘතභාවය හා වගවීම සඳහා තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනය**යන්න ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.
අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම මගින් ජාතික ගමනාගමන කොමිසමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු කෙරේ.

බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්	ආරම්භක දිනය:	අවසන්වන දිනය:
1. ජාතික ගමනාගමන කොමිසම මගින් ප්‍රවාහන මාර්ග සැලසුම් කිරීම සඳහා තොරතුරු රැස් කිරීමට සමීක්ෂණ සිදු කෙරේ	2019 ජූලි	2019 සැප්තැම්බර්
2. ප්‍රවාහනයට අදාළ තොරතුරු දත්ත පද්ධතියක් නිර්මාණය කර ඒ සඳහා ප්‍රවේශවීමට ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශ වෙබ් අඩවිය හරහා ඉඩ සැලසීම	2019 ඔක්තෝබර්	2019 දෙසැම්බර්
3. ප්‍රවාහන සේවාව පිළිබඳ මගීන්ගේ අදහස් ලබා ගැනීමට සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණයක් ජාතික ගමනාගමන කොමිසම මගින් ඇති කරනු ලබන අතර දුක්ගැනවිලි සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ යාන්ත්‍රණයක් ද ස්ථාපනය කරනු ඇත.	2020 ජනවාරි	2020 සිට

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු	
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව	එස් එස් ඒ කුලරත්න මහතා

යුතු පුද්ගලයාගේ නම		
තනතුරදෙපාර්තමේන්තුව ,		අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්), ප්‍රවාහන හා සිවිල් ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශය
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය හා දුරකථන අංකය		විද්‍යුත් තැපැල : ssskule@gmail.com ස්ථාවර දුරකථනය : 011 2186182 ජංගම දුරකථනය : 0718401838
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	ජාතික ගමනාගමන කොමිසම, මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය, බස්නාහිර පළාත් සභාව
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධානපුද්ගලික , බහුපාර්ශවීය අංශ ,අංශය යාකාරී හා අනෙකුත් ක්‍රි කමිටු	මගී සංගම්, බස් රථ හිමියන්ගේ සංගම්

බැඳීම #15

සහභාගීත්ව ආකාරයකින් යුක්තව දරුවාගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියෙහි 2018 අවසන් නිරීක්ෂණ ක්‍රියාවට නැංවීම තුළින් ළමා හිතකාමී පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම	
2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31	
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	**ළමා කටයුතු විෂය භාර අමාත්‍යාංශය**
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මගින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	1991 වර්ෂයේදී දරුවාගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතිය අපරානුමත කිරීමෙන් පසු ශ්‍රී ලාංකීය දරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර වශයෙන් බැඳී සිටී. මෙහි දී එක් එක් රාජ්‍ය පාර්ශවයන් විසින් යොමු කරන තොරතුරු සමාලෝචනය කර දරුවාගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ කමිටුව විසින් මෙම බැඳීම් සම්බන්ධයෙන් අත්කර ගෙන ඇති ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය කෙරෙන අතර, රාජ්‍යයන් හට සිය දරුවන්ගේ තත්වය වර්ධනය කරගැනීමට සහය වෙන පරිදි 'අවසන් නිරීක්ෂන' සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳව වඩාත්ම මෑත කාලීන අවසන් නිරීක්ෂණය වූ 2018 වර්ෂයේ නිරීක්ෂණයෙන් ළමා අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝණයට මූලික වන ප්‍රධාන කරුණු හා ඒවා වළක්වා ගතහැකි ක්‍රමවේදයන් හඳුනාගෙන ඇත. ශ්‍රී ලංකාව විසින් මීලඟ කාලපරිච්ඡේද වාර්තාව 2023 වන විට ඉදිරිපත්කල යුතු අතර දැනට ලැබී ඇති අවසන් නිරීක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් කර ඇති පසු විපරම් කටයුතු පිළිබඳව ද තොරතුරු එහි අන්තර්ගත කල යුතුව ඇත. ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව සමාජයේ ඇති අඩු දැනුම, ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය පදනම් කරගත් හිංසනය, පවුල් පරිසරයක් අහිමි දරුවන්, ළමා අයිතිවාසිකම් කෙරේ දේශගුණික විපර්යාසයන්ගේ බලපෑම, අභ්‍යන්තරව අවතැන් වූ දරුවන්, ළමා ජාවාරම් ආදී වූ ගැටළු රැසක් සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් වී ඇත. මෙම නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඒ පිළිබඳව වගකීම පැවරී ඇති පාර්ශවයන්ගේ කුසලතාවයන් හා දැනුම අඩු මට්ටමක පවතින බව ද වැදගත් කරුණකි.
බැඳීම කුමක්ද?	1991 වර්ෂයේදී දරුවාගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියෙහි අවසන් නිරීක්ෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් අදාළ අනෙකුත් ආයතන සමඟ එක්ව දරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සුරකින රටක් බිහි කිරීමේ ප්‍රයත්නයන් ශක්තිමත් කිරීමට ළමා කටයුතු විෂයභාර අමාත්‍යාංශය අරමුණු කරයි. මේ සම්බන්ධයෙන්, ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව හා ඒවා ආරක්ෂා කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව දැනුවත්භාවයක් ඇති සමාජයක් ඇති කිරීම; සංස්කෘතිකමය වෙනස්කම් මඟින් ව්‍යවස්ථාදායකයේ ඇතිවන වෙනස්කම් පිළිබඳව සලකා බැලීම සහ ළමා අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින ක්‍රියාකාරීන් සඳහා සමාජයීය පිළිගැනීමක් ලබා දීමේ අවශ්‍යතාවය අමාත්‍යාංශය විසින් හඳුනාගෙන ඇත
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	මෙම බැඳීම මගින් ළමා අයිතිවාසිකම් සුරැකීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව දැනුවත්භාවය වැඩි කරනු ඇත. මේ මඟින් ළමුන් පිළිබඳව තීරණ ගැනීමේ දී ඒ පිළිබඳව ළමුන්ගේ අදහස්වලට සවන් දීමේ හැසිරීම සහ පුරුද්ද; ළමා අපචාර සම්බන්ධයෙන් වාර්තා කිරීමට සමාජය බලගැන්වීම සහ දරුවන්ට එරෙහි හිංසනයට දායක වන සාධක සම්බන්ධයෙන් ඵලදායී විසඳුම් ලබා දීම ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	ළමා අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝණය වන අවස්ථාවන් සහ ළමා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ ප්‍රාරම්භයන් හඳුනා ගැනීමට සමාජය ඒකරාශී කර ගැනීම තුළින් මෙම බැඳීම මඟින් **පුරවැසි සහභාගීත්වය, විනිවිධභාවය සහ වගවීම** ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

අමතර විස්තර	මෙම බැඳීම මගින් ළමා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සලසා දෙන වගකීම් තුලින් සමාජයීය අගයන් ප්‍රවර්ධනය වනු ඇත.		
බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්		ආරම්භක දිනය:	අවසන්වන දිනය:
1. නව නීති හා ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වා දී ක්‍රියාත්මක කෙරේ. (උදා: විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය)		2019 මාර්තු	2020 මාර්තු
2. ග්‍රාමීය, ප්‍රාදේශීය, දිස්ත්‍රික්, පළාත් හා ජාතික මට්ටමෙන් පවතින ළමා හිමිකම් සුරැකීමේ කමිටු ශක්තිමත් කෙරේ.		2019 මාර්තු	2020 මාර්තු
3. ළමා හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව සමාජයීය දැනුවත්භාවය වැඩි දියුණු කෙරේ.		2019 මාර්තු	2020 සැප්තැම්බර්
4. ආයතනගතව සිටින දරුවන්ව නැවත සාමාජයට එක් කිරීම සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද අධ්‍යයනය මත පදනම්ව කටයුතු කරනු ඇත.		2019 මාර්තු	2021 මාර්තු
සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු			
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		චන්දිමා සිගේරා මහත්මිය	
තනතුරදෙපාර්තමේන්තුව ,		කොමසාරිස්, පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව	
විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය හා දුරකථන අංකය		විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය: chandimads@yahoo.com දුරකථන: 0112187283 ජංගම දුරකථනය: 0712526006	
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල, අධ්‍යාපන විෂය භාර අමාත්‍යාංශය, සෞඛ්‍යය විෂය භාර අමාත්‍යාංශය , ජාතික ළමාරක්ෂණ අධිකාරිය, ළමා ලේකම් කාර්යාලය	
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධානපුද්ගලික , බහුපාර්ශවීය ,අංශය අංශ හා අනෙකුත් යාකාරී කමිටුක්	Save the Children, Foundation for Innovative and Sustainable Development (FISD), UNICEF, Leads, FRIDSRO, SOS, World Vision, Plan Sri Lanka, Child Fund, Sarvodaya, Emerge Lanka	

4. ක්‍රියාත්මක කිරීමේ උපායමාර්ග

ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එහි ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය කිරීම, මග පෙන්වීම හා උපදෙස් දීම අන්තර් අමාත්‍ය මෙහෙයුම් කමිටුවක් මගින් සිදුවනු ඇත. එමෙන්ම ජනාධිපති ලේකම් සභාපතීත්වය දරන ප්‍රධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනවල නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විතවන කමිටුවක් මගින් විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වයේ දෙවන ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම කාර්තුමය වශයෙන් සමාලෝචනය කර එහි ප්‍රගතිය ඇගයීමට ලක්කරනු ලැබේ. මෙම රැස්වීමට ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනවල සියළු කේන්ද්‍රිය නිලධාරීන් සහ අදාළ සිවිල් සංවිධානවල සාමාජිකයන්ද සහභාගීවේ. එමෙන්ම බැඳීම් ක්‍රියාත්මක කරන එක් එක් ආයතන තම ඉලක්ක සපුරාලීම පහසු කරලීම සහ නිශ්චය කිරීමට සහය වීම පිණිස අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් ව්‍යුහයක් (Monitoring & Evaluation system) තුල ක්‍රියාකරනු ඇත. ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ප්‍රගතිය කාර්තුමය වශයෙන් යාවත්කාලීන් කර ජනාධිපති කාර්යාලය යටතේ පවතින වෙබ් අඩවියෙහි පලකරනු ඇත. මීට අමතරව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළිබඳ අදහස් දැක්වීමට රජයේ නිලධාරීන්ට හෝ පුරවැසියන්ට ogp.progress@gmail.com හරහා ඉඩ සැලසෙනු ඇත. මීට අමතරව විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්වයෙහි ජාතික කේන්ද්‍රීය නිලධාරියා ලෙස කටයුතු කරන ජනාධිපති කාර්යාලයේ නියෝජිත විසින් අනෙකුත් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතන සහ සිවිල් සංවිධාන පාර්ශවකරුවන් සමඟ නිරතුරු සම්බන්ධතාවයක් හා සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යනු ඇත.